

Håndbok i renhet

© Noor 92 Publications

© NMKKF

Håndbok i renhet

ISBN 978-82-998540-2-3

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale medfører erstatningsansvar og inndragning og kan straffes med bøter eller fengsel.

Noor 92 Publications

Håndbok i renhet

Shaykh-ul-Islam dr. Muhammad Tahir-ul-Qadri

*I Guds, den mest Barmhjertiges, den evig Nåderikes navn.
Fred være med sendebudet Hans.*

INNHOOLD

Forord 15

Del 1

Viktige begrep 17

Del 2

الطَّهَّارَةُ – Renheten (aṭ-ṭahārah) 21

- Spørsmål nr. 1: Hva vil det si med ṭahārah? 21
- Spørsmål nr. 2: Hvor mange former for renhet finnes det?
21
- Spørsmål nr. 3: Hva er najāsah? 21
- Spørsmål nr. 4: Hvor mange former har najāsah? 21
- Spørsmål nr. 5: Hva er forskjellen på disse to formene? 21
- Spørsmål nr. 6: Hva bør påses før toalettbesøket? 22
- Spørsmål nr. 7: Hvilken skuddbønn bør man be før man går på toalettet, og etter toalettbesøket? 22
- Spørsmål nr. 8: Bør en mann sitte og tisse? 22
- Spørsmål nr. 9: Hva skal ikke gjøres under toalettbesøket?
23
- Spørsmål nr. 10: Hva brukes for å utføre istinjā'? 24
- Spørsmål nr. 11: Hva er mislikt å bruke under istinjā'? 25
- Spørsmål nr. 12: Hva bør vaskes først under istinjā'? 25
- Spørsmål nr. 13: Hvis en kvinne blør kontinuerlig fra vaginaen, må hun utføre istinjā' før hver eneste tidebønn?
25
- Spørsmål nr. 14: Skal man barbere armhulehår og kjønnsår og klippe neglene sine? 25

Del 3

الوضوء – Den rituelle renselsen (al-woḍō') 27

- Spørsmål nr. 1: Hva er woḍō'? 27
- Spørsmål nr. 2: Nevner Koranen at woḍō' er påbudt? 27
- Spørsmål nr. 3: Hva er obligatorisk ved woḍō'? 27
- Spørsmål nr. 4: For hvem er woḍō' påkrevd? 27
- Spørsmål nr. 5: Hva er sonnah under woḍō'? 28
- Spørsmål nr. 6: Hva er foretrukket under woḍō'? 29
- Spørsmål nr. 7: Hva er woḍō's overlegenhet? 30
- Spørsmål nr. 8: Hva er den korrekte måten å utføre woḍō' på? 31
- Spørsmål nr. 9: Hvilke skuddbønner bør bli framsagt under woḍō'? 32
- Spørsmål nr. 10: Hvilke ting krever at man må utføre woḍō'? 34
- Spørsmål nr. 11: Hvorfor er det pålagt å utføre woḍō' før bønner? 35
- Spørsmål nr. 12: Må man utføre woḍō' på nytt for hver eneste tidebønn? 36
- Spørsmål nr. 13: Har woḍō' noen fysiske fordeler også? 36
- Spørsmål nr. 14: Hva er overlegenheten til å pusse tennene? 37
- Spørsmål nr. 15: Hva er det som er makrōh under woḍō'? 38
- Spørsmål nr. 16: Hva er det som bryter woḍō'? 38
- Spørsmål nr. 17: Hvis man ser blod i spyttet sitt, bryter det woḍō'? 39
- Spørsmål nr. 18: Blir woḍō' brutt hvis en mygg eller blodigle suger en persons blod? 39
- Spørsmål nr. 19: Hvis en person har på seg bandasje/plaster og blodet blir synlig på utsiden av eller gjennom bandasjen/plasteret, blir woḍō' brutt? 39
- Spørsmål nr. 20: Hvilken regel gjelder for den som sitter og sover og er bøyd forover og kommer nærmere og nærmere bakken? 39

- Spørsmål nr. 21: Hvis man ser sitt eget kjønnsorgan eller en annen persons av samme kjønn, blir woḍō' brutt? 39
- Spørsmål nr. 22: Blir woḍō' brutt av at man masserer hustruen sin? 40
- Spørsmål nr. 23: Blir woḍō' brutt hvis en mann og hans hustru ligger ved siden av hverandre eller kysser hverandre? 40
- Spørsmål nr. 24: Hva er det som ikke bryter woḍō'? 40
- Spørsmål nr. 25: Hvis man driver og utfører woḍō' og noen av de tingene skjer som bryter den, bør man gjenta hele woḍō'? 41
- Spørsmål nr. 26: Hva gjør man hvis man blir i tvil om å ha vasket en kroppsdel under woḍō'? 41
- Spørsmål nr. 27: Kan man utføre woḍō' med blomstervann? 41
- Spørsmål nr. 28: Hvordan skal man forholde seg til kunstige tenner under woḍō'? 41
- Spørsmål nr. 29: Er woḍō' gyldig med lange negler? 41
- Spørsmål nr. 30: Kan man ha neglelakk på fingrene under/før woḍō'? 42
- Spørsmål nr. 31: Er det tillatt å røre eller resitere Koranen uten å ha utført woḍō'? 42
- Spørsmål nr. 32: Kan en kvinne utføre woḍō' uten å ha dekket seg til på hodet? 42
- Spørsmål nr. 33: Hvilken regel gjelder for den som har et sår på en av kroppsdelene som skal vaskes under woḍō'? 43
- Spørsmål nr. 34: Hvis en person opplever at det renner noe konstant fra anus eller kjønnsorganet, være det seg i form av diaré, urin, blod, sekret fra kjønnsorganet, må man utføre woḍō' før hver eneste tidebønn, og kan man be det som er farḍ, wājib og sonnāh? 43
- Spørsmål nr. 35: Hvilken regel gjelder for den som blir i tvil om han/hun fortsatt er i tilstand av woḍō' eller ikke? 43

Del 4

الغسل – Det rituelle badet (al-ghosl) 45

- Spørsmål nr. 1: Hva er ghol? 45
- Spørsmål nr. 2: Hvor mange former for ghol finnes det? 45
- Spørsmål nr. 3: Utfører man ghol for fredagen eller fredagstidebønnen? 47
- Spørsmål nr. 4: Hva gjør at ghol blir obligatorisk? 47
- Spørsmål nr. 5: Hva er janābah? 49
- Spørsmål nr. 6: Når blir ghol obligatorisk ved manī? 49
- Spørsmål nr. 7: Hva er befalingen om manī, wadī og maẓī? 49
- Spørsmål nr. 8: Hvis en person husker å ha hatt en våt drøm og husker ekstasen av utløsning, men når vedkommende våkner, ser ikke han/hun noen spor, blir ghol obligatorisk? 49
- Spørsmål nr. 9: Kan en mann kose med sin hustru uten å måtte utføre ghol? 49
- Spørsmål nr. 10: Hvis en kvinne utfører ghol etter en seksuell omgang med sin ektemann og så ber tidebønnen, men etter en stund oppdager at mannens sæd har rent fra henne, må hun gjenta ghol og tidebønnen? 50
- Spørsmål nr. 11: Hva er obligatorisk under ghol? 50
- Spørsmål nr. 12: Hva er den anbefalte og foretrukne måten å utføre ghol på? 50
- Spørsmål nr. 13: Hva er sonnah under ghol? 51
- Spørsmål nr. 14: Hva er det foretrukne under ghol? 51
- Spørsmål nr. 15: Må en kvinne vaske vaginaen sin innvendig for å utføre ghol? 52
- Spørsmål nr. 16: Må en mann rense skjegget sitt under ghol? 52
- Spørsmål nr. 17: Hvordan utføre ghol i en elv? 52
- Spørsmål nr. 18: Må en kvinne åpne håret sitt under ghol? 52
- Spørsmål nr. 19: Er det tillatt å resitere noe fra Koranen eller be noen skuddbønn når man utfører ghol? 52

- Spørsmål nr. 20: Hvilke regler gjelder for en som er jonob? 53
- Spørsmål nr. 21: Hvor lang varighet har menstruasjonen og blødning etter fødsel? 54
- Spørsmål nr. 22: Hva er forbudt for en menstruerende kvinne? 55
- Spørsmål nr. 23: Kan en menstruerende kvinne gå til gravlunden? 55
- Spørsmål nr. 24: Er en menstruerende kvinnes klær rene? 55
- Spørsmål nr. 25: Hvordan kan en kvinnelig koranlærer som har menstruasjonen, lære bort Koranen? 56
- Spørsmål nr. 26: Hva bør en kvinne gjøre som har fått menstruasjonen når det er tid for tidebønnen? 56
- Spørsmål nr. 27: Kan en menstruerende bruke henna? 56
- Spørsmål nr. 28: Hva med en kvinne som blør fra vaginaen utenom menstruasjonen? 57
- Spørsmål nr. 29: Hvilken regel gjelder for den kvinnen som får menstruasjonen under bønnen eller fasten? 57
- Spørsmål nr. 30: Hvis en kvinne får menstruasjonen, men så stopper blødningen etter to dager og begynner igjen den sjette dagen, noe som vil si at hun ikke hadde blødninger i tre dager, hva regnes det som? 57
- Spørsmål nr. 31: Hvordan utføre ghosl på et lik? 58
- Spørsmål nr. 32: Hva hvis det kommer ut noe urent fra kroppen til den avdøde etter ghosl? 60
- Spørsmål nr. 33: Bør man utføre ghosl på et barns lik også? 61
- Spørsmål nr. 34: Hva med det barnet som er dødfødt? 61
- Spørsmål nr. 35: Kan man putte stoff av bomull i ørene, nesen eller munnen til den avdøde? 61
- Spørsmål nr. 36: Hvis en person drukner, skal man utføre ghosl på vedkommende også? 61
- Spørsmål nr. 37: Hvilken regel gjelder for den person som nesten har brent opp helt, og som det er svært vanskelig å røre? 61
- Spørsmål nr. 38: Hvor mye av kroppen må eksistere før det

- er påbudt å utføre ghosl på den avdøde? 61
- Spørsmål nr. 39: Hva hvis den som utfører ghosl på liket, er i janābah-tilstanden eller menstruerende? 62
  - Spørsmål nr. 40: Hvem bør utføre ghosl på et lik? 62
  - Spørsmål nr. 41: Kan voksne utføre ghosl på barn av motsatt kjønns lik? 62
  - Spørsmål nr. 42: Hva er liksvøpe, og er det obligatorisk? 62
  - Spørsmål nr. 43: Hva er sonnāh ved et liksvøpe? 62
  - Spørsmål nr. 44: Hvordan skal tøystykkene være? 63
  - Spørsmål nr. 45: Er det noen bestemte mål for liksvøpet? 63
  - Spørsmål nr. 46: Hva er forskjellen mellom mannens og kvinnens qamīṣ? 63
  - Spørsmål nr. 47: Hvordan skal barn innhylles i liksvøpet? 63
  - Spørsmål nr. 48: Hvis et barn er dødfødt, eller om kvinnen mister barnet under svangerskapet, hvordan skal det innhylles i liksvøpet? 63
  - Spørsmål nr. 49: Hvilken farge skal liksvøpet ha? 64
  - Spørsmål nr. 50: Hvordan skal liksvøpet tas på? 64

Del 5

التَّيَمُّم – Den rituelle renselsen med ren jord (at-tayammom) 67

- Spørsmål nr. 1: Hva er tayammom, og er det nevnt i Koranen? 67
- Spørsmål nr. 2: Hva er kravene for tayammom? 67
- Spørsmål nr. 3: Hva er den anbefalte måten å utføre tayammom på? 68
- Spørsmål nr. 4: Hva er obligatorisk under tayammom? 68
- Spørsmål nr. 5: Hva er sonnāh under tayammom? 69
- Spørsmål nr. 6: Må man rense hele skjegget under tayammom? 69
- Spørsmål nr. 7: Hva med den som er i tilstand av janābah? 69
- Spørsmål nr. 8: Hva kan brukes for å utføre tayammom? 70

- Spørsmål nr. 9: Når er tayammom tillatt? 70
- Spørsmål nr. 10: Hva bryter tayammom-renselsen? 70
- Spørsmål nr. 11: Er bønnen gyldig med tayammom hvis man ikke har lett etter vann først? 71
- Spørsmål nr. 12: Hvis vannet finnes innenfor 1,61 kilometers grense, men tidebønnens tid er i ferd med å renne ut, bør man gå til vannet og utføre woḍō' eller bare utføre tayammom? 71
- Spørsmål nr. 13: Hvilken regel gjelder hvis vann blir tilgjengelig under tidebønnen? 71
- Spørsmål nr. 14: Hvilken regel gjelder hvis man får vann etter at tidebønnen er bedt? 72
- Spørsmål nr. 15: Hvis en person utfører tayammom for å besøke gravlunden eller for å begrave noen eller for å rope ut bønnen eller noen annen form for tilbedelse som ikke er pålagt, kan han be tidebønnen med den samme tayammom? 72
- Spørsmål nr. 16: Hvis en person utfører tayammom for begravelsebønn eller en sajdah som er krevd under koranresitasjon, kan han da be tidebønnen med den tayammom? 72
- Spørsmål nr. 17: Kan en person be flere tidebønner med en tayammom? 72
- Spørsmål nr. 18: Kan en person utføre tayammom på en annen person som er syk eller funksjonshemmet? 73
- Spørsmål nr. 19: Kan flere personer utføre tayammom med samme jord? 73

Del 6

Å stryke med våte hender over lærsokker 75

- Spørsmål nr. 1: Hva er masaḥ? 75
- Spørsmål nr. 2: Hva er masaḥs varighet? 75
- Spørsmål nr. 3: Hva bryter masaḥ? 75
- Spørsmål nr. 4: Hvis man har hennapulver/hårfarge smurt på hodet eller hodeplagg, kan man da utføre masaḥ på hodet? 76

- Spørsmål nr. 5: Hvordan utfører man masaḥ hvis man har på bandasje eller plaster? 76
- Spørsmål nr. 6: Hvilken regel gjelder hvis en bandasje eller et plaster fører til at den friske kroppsdel blir skjult sammen med den skadde? 76
- Spørsmål nr. 7: Hvis man utfører masaḥ over en bandasje eller et plaster, men så faller det av eller må skiftes omgående, må man utføre masaḥ på nytt, eller gjelder den forrige? 76
- Spørsmål nr. 8: Hvor mye av bandasjen/plasteret må man utføre masaḥ over? 76
- Spørsmål nr. 9: Hva er befalingen om å utføre masaḥ over lærsokkene? 77
- Spørsmål nr. 10: Hva er reglene for å utføre masaḥ over sokker? 77
- Spørsmål nr. 11: Hva er kravene for å kunne utføre masaḥ over lærsokker? 77
- Spørsmål nr. 12: Hvordan utfører man masaḥ? 78
- Spørsmål nr. 13: Hvilken ting kan man ikke utføre masaḥ over? 78
- Spørsmål nr. 14: Hvis en persons halve fot eller en del av den kommer ut av lærsokken eller blir synlig, kan han bare vaske den ene foten og utføre masaḥ over den andre? 78
- Spørsmål nr. 15: Kan en annen person utføre masaḥ på en annens lærsokker? 78

Ordliste 79

Litteraturliste 81

Forord

Lovet være Gud, den Evige, den Altomfattende, Han som alene tilbedelsesverdig er, og jeg bevitner at Han er En og Mohammad den forjettede er Hans tjener og sendebud.

«Håndbok i renhet» er en bearbeidet utgave av shaykh-ul-islam Muhammad Tahir-ul-Qadris bok Ṭahārat aur namāz (del 1–6). Boken er basert på korte spørsmål og svar innenfor ḥanafi-lovskolen. Boken gir svar på slike religiøse spørsmål som nesten alle muslimer støter på daglig. De spørsmålene som blir tatt opp, er det svært viktig for muslimer å kunne fordi Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Renheten er halvparten av troen!»^I Når renhet har fått denne graden i islam, bør alle muslimer kjenne til de grunnleggende reglene for renhet.

Det er ønsket med boken å gi en grunnleggende innføring i noen renhetsritualer innenfor islam basert på ḥanafi-lovskolen.

Ḥadīth og Koran-oversettelsene og bearbeidelsen står for undertegnedes regning.

Alle henvendelser vedrørende forbedringer eller andre tilbakemeldinger, både positive og negative, vil bli tatt imot med stor takk og kan rettes til: noor92publications@yahoo.no eller nmkkf@hotmail.no.

﴿رَبِّ اِنِّي لِمَا اَنْزَلْتَ اِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ﴾

«Herren min! Sannelig, jeg har evig behov for hva Du enn nedsender til meg av det gode!»^{II}

Takk til: Shaykh Hassan Mir Qadri for inspirasjon og MQIs styre. NMKKFs styre: Aqil Qadir, Zaeem Shaukat, M. Ghulam Ghous Afzal, Abdullah Arshid, M. Zia Hussain, Shahid Mahmood, Sheraz Aslam og Qamar Ejaz.

Oslo, 20.2.2011

Abo Mahi

---

^I *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-oṭ-ṭahārah 1:97#534.

^{II} Koranen 28:24.

Del 1

Viktige begrep

Det er viktig for leserne å kunne noen begrep som vil gjøre det enklere å forstå boken. Lovens bud deles i to grupper:

- a) det som blir befalt^I
- b) det som blir nektet^{II}

- a) Det som blir befalt, er lovens befaling som beviser at en handling blir forlangt.
- b) Det som blir nektet, er lovens befaling som beviser at en handling blir nektet og gjort ulovlig.

Gruppe a deles igjen i fire grupper:

- det obligatoriske^{III}

Det obligatoriske er det som blir bevist som obligatorisk gjennom et hundre prosent sikkert bevis. Vi kjenner til dette som farḍ på arabisk.

Den som forneker at en farḍ-handling er påbudt, blir utvist av islams fold. Den som utfører en farḍ-handling, gjør seg fortjent til belønning, og den som forsømmer en farḍ-handling, er en synder og har i vente Herrens pine.^{IV}

- det nødvendige^V

Det nødvendige er det som blir bevist som nødvendig gjennom et bevis som det er blitt tenkt grundig over, og som deretter er blitt bevist ved et autoritativt bevis. Termen er wājib på arabisk og blir oversatt som både «påkrevd» og «nødvendig». Alle lovskoler utenom imam Abo Ḥanīfahs رضي الله عنه lovskole bruker farḍ og wājib som det samme. Men den lovskolen vi skal diskutere i denne boken, anser farḍ som en grad høyere enn wājib.

---

^I الأمر (Al-amr).

^{II} النهي (An-nahī).

^{III} الفرض (Al-farḍ).

^{IV} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 9 (Ad-Dorr-ol-mokhtār og ash-Shāmi).

^V الواجب (Al-wājib).

Den som fornøyer seg at wājib er påbudt, blir ansett som en synder og er klanderverdig, men utvises ikke fra islams fold. Den som utfører en wājib-handling, vil bli belønnet, og den som forsømmer den, vil være Herrens pine verdig.^I

- sonnah^{II}

Sonnah har to former, den ene er mo'akkadah^{III}, og den andre er ghayr mo'akkadah^{IV}. Mo'akkadah er den praksisen profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم forrettet hele livet: det kan tolkes som vektlagt sonnah eller emfatisk sonnah, mens det ikke er bekreftet at ghayr mo'akkadah alltid ble forrettet.

Den som forretter sonnah mo'akkadah, vil få belønning, og den som forsømmer den en gang uten gyldig unnskyldning, er klanderverdig, men ikke en synder. Men den som lager dette til en vane, er en synder og blir Guds straff verdig. Den som forretter sonnah ghayr mo'akkadah, vil få belønning, og den som lar være å forrette den, vil ikke bli spurt om det.^V

- det foretrukne^{VI}

Det foretrukne er det som profeten صلى الله عليه وسلم gjorde noen ganger og lot være å gjøre andre ganger. Vi kjenner til dette som mostaḥab ifølge den islamske terminologien. Det kan oversettes som «likt», «foretrukket», «elsket».

Den som forretter det som er foretrukket, erverver høyere rang i Herrens øyne, men å ikke utføre disse handlingene fører ikke til pine eller straff.

---

^I Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 10 (Ad-Dorr-ol-mokhtār og ash-Shāmi).

^{II} سنة – Profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم praksis, livsførsel og tradisjon.

^{III} مؤكدة (mo'akkadah).

^{IV} غير مؤكدة (ghayr mo'akkadah).

^V Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 10 (Ad-Dorr-ol-mokhtār og ash-Shāmi).

^{VI} المستحب (Al-mostaḥab).

Gruppe b deles også i fire grupper:

- det forbudte/ulovlige^I

Det forbudte/ulovlige er det som blir bevist som forbudt/ulovlig gjennom et hundre prosent sikkert bevis. Vi kjenner til dette som ḥarām på arabisk.

Å avholde seg fra ḥarām-handlinger fører til belønning, og å begå dem fører til Herrens pine, og den som fornekter at ḥarām-handlinger er forbudt, blir regnet som vantro.

- det sterkt frarådde (nærmest forbudt)^{II}

Det sterkt frarådde er det som blir bevist som sterkt frarådd gjennom et bevis som det er blitt tenkt grundig over, og deretter blitt bevist ved et autoritativt bevis. Dette heter al-makrōh at-taḥrīmi.

Å avholde seg fra det sterkt frarådde fører til belønning, og å begå det fører til Guds pine.

- det avskydde^{III}

Det avskydde (al-isā'ah) er ikke bevist på samme måte som det forbudte eller det sterkt frarådde, men er sterkt avskydd.

Å begå det avskydde fører til at man blir klanderverdig, men å ha det som vane gjør at man blir straff verdig.

- det frarådde/mislikte^{IV}

Det er noe som blir frarådd for at mennesket skal kunne elevere seg i sin Herres øyne.

Å avholde seg fra dette fører til høyere rang hos Herren, men å gjøre dette fører verken til pine eller til klander.

---

^I الحرام (Al-ḥarām).

^{II} المكروه التحريمي (Al-makrōh at-taḥrīmi).

^{III} الإساءة (Al-isā'ah).

^{IV} المكروه التنزيهي (Al-makrōh at-tanzīhi).

Del 2

الطَّهَارَةُ – Renheten (aṭ-ṭahārah)

Spørsmål nr. 1: Hva vil det si med ṭahārah^I?

Ṭahārah vil si å rense seg fra najāsah^{II}, om det er fysisk eller åndelig. Ifølge den islamske lovens terminologi er ṭahārah (renhet) det som Gud har pålagt for at kroppen skal bli ren gjennom den og bønner skal bli utført korrekt.

Spørsmål nr. 2: Hvor mange former for renhet finnes det?

Renhet har to former, den lille renheten^{III} og den store renheten^{IV}. Den lille renheten er woḍō'^V, og den store renheten er ghosl^{VI}.

Spørsmål nr. 3: Hva er najāsah?

Alt det urene blir ansett som najāsah, om det er fysisk (blod, urin, materie, avføring) eller åndelig (synd, feiltrinn).

Spørsmål nr. 4: Hvor mange former har najāsah?

Ifølge den islamske lovens terminologi har najāsah to former:

- An-najāsat-ol-ḥokmiyyah (التَّجَاسَةُ الْحَكْمِيَّة).
- An-najāsat-ol-ḥaqīqiyyah (التَّجَاسَةُ الْحَقِيقِيَّة).

Spørsmål nr. 5: Hva er forskjellen på disse to formene?

An-najāsat-ol-ḥokmiyyah er det øyet ikke kan se, men loven har pålagt oss å rense oss fra den, slik som de tingene som gjør at man må utføre woḍō' eller ghosl. Det er en form for midlertidig tilstand, ifølge loven, som forsvinner ved renselse.

---

^I طهارة – Ṭahārah betyr renhet / å rense seg.

^{II} نجاسة – urenhhet.

^{III} الطَّهَارَةُ الصَّغْرَى (aṭ-ṭahārat-oṣ-ṣoḡhrā).

^{IV} الطَّهَارَةُ الْكُبْرَى (aṭ-ṭahārat-ol-kobrā).

^V وضوء – muslimsk rituell renselse.

^{VI} غسل – muslimsk rituell renselse ved bad.

An-najāsat-ol-ḥaqīqiyah er det øyet kan se, og er blitt erklært som den reelle urenheten av loven, slik som urin, avføring, blod. Man skal unngå at dette kommer på ens klær eller kropp og hvis det skjer, så må man rense det vekk.

Spørsmål nr. 6: Hva bør påses før toalettbesøket?

Man skal ta av seg smykker eller noe annet som det står Guds navn eller vers fra Koranen på. Men hvis smykket eller pyntetingen er tildekket, er det ingen fare.

Spørsmål nr. 7: Hvilken skuddbønn^I bør man be før man går på toalettet, og etter toalettbesøket?

Anas bin Mālik رضى الله عنه berettet at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم pleide å be følgende:

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ

(Allāhommæ inni æ'ōzo-bi-kæ minæl-khobothi wæl-khabæ'ith.)
«Å, Gud! Sannelig, jeg søker ditt vern mot det urene (i mannlige dsjinner) og det urene (i kvinnelige dsjinner).»^{II}

Når man går inn på wc, skal man gå inn med venstre fot først, og etter at man er ferdig på wc, skal man komme ut med høyre fot først og så be følgende:

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَذْهَبَ عَنِّي الْأَذَىٰ وَعَافَانِي

(Æl-ḥæmdo lillāhi-llæzī æzhæbæ 'ænni-l-æzæ wæ 'æfænī.)
«All lovprisning er for Gud alene, Han som fjernet fra meg bryet og gjorde det lett for meg.»^{III}

Spørsmål nr. 8: Bør en mann sitte og tisse?

Det første som det er viktig å vite, er at det er tillatt å stå og tisse når det er nødvendig og man påser å ikke få urindråper på klærne. Det andre er at profetens صلى الله عليه وسلم praksis var å sitte og tisse fordi slik man unngår å få urindråpenes urenhet på klærne.

---

^I دعاء (do'ā').

^{II} Aṣ-ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-woḍō' 1:66#142.

^{III} As-sonan (Ibno Mājah): kitāb-oṭ-ṭahārah wa sonaniha 1:177#301.

Ibno 'Abbās رضي الله عنه berettet: «En gang gikk profeten صلى الله عليه وسلم forbi en gravlund i Medina eller Mekka, og Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم hørte lyden av to personer som ble pint i sine graver. Profeten صلى الله عليه وسلم sa: 'Disse to blir pint, men ikke for noen grov synd.' Etter det sa Hans Nåde صلى الله عليه وسلم: 'Sannelig, den ene av dem pleide ikke å bevare seg mot urinen sin, mens den andre pleide å vandre rundt og baktale.' Etter det ba Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم om en gren (med grønne blader) og knakk den i to, så la Hans Nåde صلى الله عليه وسلم en gren på hver grav. Det ble spurt av Hans Eksellense صلى الله عليه وسلم: 'Kjære Guds sendebud! Hvorfor gjorde De slik?' Hans Nåde صلى الله عليه وسلم svarte: 'Forhåpentlig vil pinen deres lettes på, så lenge grenen ikke blir uttørket'.»^I

Urologer anbefaler menn å sitte og tisse for at urinblæren skal tømmes helt og de skal slippe å gå rundt med resturin. Denne metoden anbefales til både dem med vannlatingsproblem og dem uten fordi resturin kan føre til infeksjoner, som igjen kan føre til alvorlige sykdommer som blant annet prostatakrefte.^{III}

Spørsmål nr. 9: Hva skal ikke gjøres under toalettbesøket?

Å snakke med andre, lese noe som helst skriftlig eller muntlig, sitte unødvendig lenge på do, stirre unødvendig på kjønnsorganet sitt, spytte, røre eller rense kjønnsorganet med høyre hånden, være vendt mot eller vise ryggen til bønneretningen.^{IV}

Ibno Qatādah رضي الله عنه berettet etter faren sin at han (Abo Qatādah al-Anṣārī رضي الله عنه) sa: «Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: 'Når noen av dere drikker vann, bør han ikke puste i skålen, og når noen går for å gå på do, bør han ikke røre penis sin med høyre hånd og heller ikke rense den med høyre hånd.'»^V

---

^I Mister sin friske grønnfarge.

^{II} *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-woḍō' 1:152#213.

^{III} Dagbladet.no – «Menn bør sitte og tisse», publisert torsdag 20.01.2005 (<http://www.dagbladet.no/dinside/2005/01/20/420859.html>).

^{IV} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 75 (Ad-Dorr-ol-mokhtār og Fatāwa hindiyyah).

^V *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-woḍō' 1:113#153.

Abo Ayyōb al-Anṣārī رضي الله عنه berettet: «Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: 'Når noen av dere skal på do, må dere ikke vende ansiktet mot bønnenretningen^I og heller ikke vende ryggen mot den.'»^{II}

Spørsmål nr. 10: Hva brukes for å utføre istinjā^{III}?

Denne sonnah kan man praktisere ved å bruke en tørr gjenstand som er ansett verdiløs, slik som stein, jordklump, sand, trebit, filler (gammelt eller slitt tøy), gammel bomull, gammelt skinn; at det er gammelt, vil si at det kan anses som verdiløst og ikke kan være til nytte.^{IV} I vår tid gjelder dette toalett-papir, men det er nødvendig å tørke tre ganger eller helt til man er sikker på at urenheten er borte.^V Man kan bruke vann, som er overlegent enn tørr gjenstand, men den bedre og mer foretrukne måten er å bruke den tørre gjenstanden (toalett-papir) først og så bruke vann etter det. Men hvis urenheten har spredd seg fra sin utgang og måler mer enn en dirhams^{VI} størrelse (6 cm. i radius/diameter), er det obligatorisk å vaske med vann for å bli ren.

Anas bin Mālik رضي الله عنه berettet: «Når profeten صلى الله عليه وسلم gikk for å gå på do, pleide jeg og en gutt til fra oss å bringe en kanne med varmt vann, Hans Nåde صلى الله عليه وسلم pleide å utføre istinjā' med det.»^{VII}

Abo Horayrah رضي الله عنه berettet: «Profeten صلى الله عليه وسلم gikk for å gå på do, så jeg fulgte etter Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم. Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم pleide ikke å se her og der (når Hans Nåde صلى الله عليه وسلم gikk). Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم sa til meg når jeg var like ved Hans Nåde صلى الله عليه وسلم: 'Hent noen steiner for meg, jeg skal bruke dem for istinjā'! Men ikke hent knokler eller naturgjødse!' eller Hans Nåde صلى الله عليه وسلم sa noe lignende. Jeg brakte steiner i mitt klesplaggs (skjortes) ende og la dem hos Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم og flyttet meg

---

^I قبلة (qiblah).

^{II} *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-woḍō' 1:106#144.

^{III} إستنجاء – Istinjā' er å fjerne urenheter fra sine kjønnsdeler etter toalettbesøk eller seksuell omgang.

^{IV} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 120–122.

^V Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 121.

^{VI} En dirham er en gammel arabisk sølvmynt.

^{VII} *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-woḍō' 1:110#150.

derfra. Da Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم var ferdig, brukte Hans Nåde صلى الله عليه وسلم steinene (for istinjā').»^I

Spørsmål nr. 11: Hva er mislikt å bruke under istinjā'?

Murstein, keramikk, kull, ark, gress som skal brukes som dyrs beite.^{II} Naturgjødsel og knokler faller derimot innenfor kategorien «det sterkt frarådte (al-makrōh at-taḥrīmi)».»^{III}

Spørsmål nr. 12: Hva bør vaskes først under istinjā'?

Først bør penis/vagina vaskes og etter det baken.^{IV}

Det er viktig å bruke godt med vann og rense godt tre ganger både foran og bak, slik at alt smuss og urenheter forsvinner. Etter det er det viktig å vaske hendene grundig, slik at det ikke sitter igjen noen bakterier eller lukt fra urenheten.

Spørsmål nr. 13: Hvis en kvinne blør kontinuerlig fra vaginaen, må hun utføre istinjā' før hver eneste tidebønn?

Nei, hun trenger ikke å utføre istinjā' hver gang, men woḍō' er det nødvendig å utføre. Hvis hun går på do da, må hun utføre istinjā' som vanlig.^V

Spørsmål nr. 14: Skal man barbere armhulehår og kjønnshår og klippe neglene sine?

Abo Horayrah رضى الله عنه berettet: «Jeg hørte profeten صلى الله عليه وسلم si: 'Den medfødte naturen består av fem ting: omskjæring, barbere kjønnshåret, klippe barten, klippe neglene og fjerne armhulehåret.'»^{VI}

Det er tillatt å bruke elektrisk barbermaskin, hårfjerningskrem, barberblad, saks, voks og andre redskap for å fjerne kjønnshåret og armhulehåret for både menn og kvinner.

Anas bin Mālik رضى الله عنه berettet: «Det ble fastsatt en tid for oss for å klippe barten, klippe neglene, fjerne armhulehåret og barbere

^I *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-woḍō' 1:116#156.

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 75 (Ad-Dorr-ol-mokhtār og Tanwīr-ol-abṣār).

^{III} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 120.

^{IV} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 76 (Fatāwa hindiyyah).

^V Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 76 (Fatāwa hindiyyah).

^{VI} *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-libās 3:517#835.

kjønnsåret innenfor den, at vi ikke skulle forsømme den (tidsfristen) mer enn førti netter (dager).»^I

Det er anbefalt at hårfjerning og neglklippingen bør bli gjort ukentlig på hver fredag (før fredagstidebønnen). Det er ikke mislikt om man gjør dette hver femtende dag, men man blir klanderverdig hvis man lar det overstige femten dager. Lar man det passere førti dager, blir man en synder.^{II}

Kjønnsåret er det håret som sitter på det trekantede område ovenfor kjønnsorganet – like under mageregionen – og rundt kjønnsorganet. Mannens pung er inkludert, og det samme gjelder området rundt kvinnens kjønnslepper.

Den anbefalte måten å barberere kjønnsår på er å begynne på høyre side og så barbere venstre side. Høyre armhule bør barberes først og så venstre.

Neglene klippes på følgende måte: først høyre håndens pekefinger og så fortsette mot lillefingeren. Deretter venstre håndens lillefinger og fortsette til tommelen og til slutt høyre håndens tommel. Rekkefølgen blir som følger:

- høyre håndens pekefinger, langfinger, ringfinger og lillefinger
- venstre håndens lillefinger, ringfinger, langfinger, pekefinger og tommel
- høyre håndens tommel

Man klipper tærne ved å begynne på den høyre fotens lilletå til den høyre fotens stortå. Etter det begynner man på den venstre fotens stortå og klipper mot dens lilletå.

---

^I *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-oṭ-ṭahārah 1:112#599.

^{II} Marāqī al-falāḥ (Ṭaḥṭāwi).

Del 3

الوضوء – Den rituelle renselsen (al-woḍō')

Spørsmål nr. 1: Hva er woḍō'?

Hvis ordet woḍō's første bokstav har ḍammah^I over seg, betyr det å rense seg. Men hvis den første bokstaven har fathah^{II} over seg, betyr det det man renser seg ved, slik som vann.

Spørsmål nr. 2: Nevner Koranen at woḍō' er påbudt?

Ja, vi finner følgende vers i Koranen:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ﴾

«Å, dere troende! Når dere stiller dere opp til bønningen, så vask ansiktet deres og hendene deres opp til og med albueene, og stryk over hodet deres (med våte hender), og vask føttene deres opp til og med anklene.»^{III}

Spørsmål nr. 3: Hva er obligatorisk ved woḍō'?

Det er fire ting som er obligatoriske:^{IV}

- å rense ansiktet: fra pannen, der håret begynner, og under haken, der den slutter, og fra ene siden til den andre siden av ansiktet (fra øre til øre, men ikke ørene).
- å vaske begge hendene opp til og med albueene.
- å stryke med våte hender over ¼ av hodets forreste del.
- å vaske begge føttene opp til og med anklene.

Spørsmål nr. 4: For hvem er woḍō' påkrevd?

Det er påkrevd for

- en muslim
- en som er kjønnsmoden

^I Tegnet (ُ) som gjør at bokstaven gir en o-lyd.

^{II} Tegnet (َ) som gjør at bokstaven gir en a-lyd.

^{III} Koranen 5:6.

^{IV} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 65.

- den kvinnen som er ren for menstruasjonen og førti dagers blødning etter fødsel

Spørsmål nr. 5: Hva er sonnah^I under woḍō’?

Følgende ting er sonnah under woḍō’:^{II}

- å ha som intensjon i hjertet at man skal rense seg
- innledningsvis å framsi: «I Guds navn, den Veldige, og all lovprisning er for Gud alene for (at Han forærte oss) levemåten islam.^{III}»
- å vaske begge hendene til håndleddene tre ganger, selv om de skulle være rene, og begynne med høyre hånden
- å rense mellom fingrene ved å gni venstre hånds fingre samtidig mellom høyre hånds og etter det gni høyre hånds fingre mellom venstre hånds^{IV}
- å pusse tennene
- å skylle munnen tre ganger
- å rense nesen tre ganger^V
- å være påpasselig med woḍō’^Vs rekkefølge nevnt i Koranen
- å vaske ansiktet tre ganger og rense skjegget ved å snu på hånden og la håndens bakside og fingre rense skjegget
- å vaske hendene opp til og med albue tre ganger, først høyre arm, så venstre arm
- å stryke med våte hender over hele hodet og rense ørene innvendig med pekefingrene og utsiden med tommelen, deretter å stryke med hendenes bakside på nakken
- å vaske føttene opp til og med anklene tre ganger, først høyre fot, så venstre fot, og rense mellom tærne med

---

^I سنة – Profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم praksis, livsførsel og tradisjon.

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 11–12 (Ad-Dorr-ol-mokhtār, Tanwīr-ol-abṣār og ash-Shāmi).

^{III} بِسْمِ اللّٰهِ الْعَظِيْمِ وَالْحَمْدُ لِلّٰهِ عَلٰى دِيْنِ الْاِسْلَامِ (bismillāhi-l-‘æzīm wæl-ḥæmdo lillāhi ‘ælé dīn-il-islām).

^{IV} Kitāb-ol-fiqh ‘ala-l-mazāhib-il-arb’ah, bind nr. 1, s. 82.

^V Både å skylle munnen og nesen én gang, er sonnah mo’akkadah, noe som indikerer til at det besitter graden av wājib ifølge imam Abo Ḥanifahs lovskole. (Kitāb-ol-fiqh ‘ala-l-mazāhib-il-arb’ah, bind nr. 1, s. 81.)

venstre hånds lillefinger ved å la den gå oppover mellom tærne

- å vaske kontinuerlig – ikke på den måten at den ene kroppsdelen blir tørr, og så fortsette

Spørsmål nr. 6: Hva er foretrukket^I under woḍō'?

Følgende ting er foretrukket:^{II}

- å utføre woḍō' på et rent sted
- å sitte på et litt høyt sted
- å være vendt mot bønnenretningen^{III}
- å ikke be om unødvendig hjelp fra noen; det er tillatt for den handikappede/syke å be om hjelp
- ikke prate om unødvendige ting
- å framsi de skuddbønnene som er anbefalt
- å si «i Guds navn»^{IV} før man vasker en ny kroppsdelen
- å vaske høyre kroppsdelen først og så venstre
- å snu litt på ringen, slik at vannet renner mellom den og fingeren; hvis det ikke går, må den tas av
- å skylle munnen og nesen ved å ta vannet med høyre hånd
- å rense nesen innvendig med venstrehånden
- å prøve å utføre den rituelle renselsen i god tid før tidebønnen
- å vaske kroppsdelen godt og skikkelig
- å vaske begge føttene med venstre hånden
- å framsi trosbekjennelsen^V etter å ha utført den rituelle renselsen

---

^I مستحب (Mostaḥab).

^{II} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 90–93.

^{III} قبلة (qiblah).

^{IV} بِسْمِ اللَّهِ (bismillāh).

^V شهادة – shahādah vil si å bevitne eller bekjenne, trosbekjennelsens ord er som følger: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ (æsh-hædo ællæ ilāhæ illællāho wæḥdæ-ho læ shærikæ læ-ho wæ æsh-hædo ænnæ Moḥæmmædænn 'æbdo-ho wæ rasōloh – Jeg bevitner at ingen er tilbedelsesverdig unntatt Gud, Han er En, og ingen er Ham likestilt, og jeg bevitner at Mohammad er Hans tjener og sendebud).

- å drikke det resterende vannet etter utførelsen av den rituelle renselsen stående

‘Omar bin al-Khaṭṭāb رضى الله عنه berettet at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Den som utfører den rituelle renselsen og utfører den godt (fullkomment) og deretter sier: 'Jeg bevitner at ingen er tilbedelsesverdig unntatt Gud, Han er En, og ingen er Ham likestilt, og jeg bevitner at Mohammad er Hans tjener og sendebud! Å, Gud gjør meg av dem som er vendt i anger, og gjør meg av de rene!', paradisetts åtte porter åpnes for ham, og han kan tre inn i (paradiset) gjennom hvilken som helst port han vil.»^I

Skuddbønnen som er lært bort i sistnevnte beretning, har følgende arabiske ord:

اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ التَّوَّابِينَ وَاجْعَلْنِي مِنَ الْمُتَطَهِّرِينَ

(Allāhommæj-‘ælnī minættæwwæbīnæ wæj-‘ælnī minælmotæṭahhīrīn.)

Spørsmål nr. 7: Hva er woḍū’s overlegenhet?

Abo Horayrah رضى الله عنه berettet at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa:

«Når en muslim eller troende utfører den rituelle renselsen og vasker ansiktet sitt, forsvinner alle syndene hans som han har begått med øynene, ved det vannet eller ved vannets siste dråpe. Når han vasker hendene sine, forsvinner alle syndene han har begått med hendene – ved å holde noe – ved det vannet, eller ved vannets siste dråpe. Når han vasker føttene sine, forsvinner alle syndene som føttene hans har gått mot, ved det vannet eller ved vannets siste dråpe. Til slutt blir han som om han er helt ren for synder.»^{II}

Abo Horayrah رضى الله عنه berettet at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Når de (troende) vil komme (på oppstandelsens dag), vil ansiktene deres og hendene deres og føttene deres skinne av den rituelle renselsens kraft.»^{III}

Ḥożeyfah رضى الله عنه berettet: «Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: 'Sannelig, fontenen min er større enn avstanden mellom Eilah og Aden. Ved Ham i hvis hånds allmakt mitt liv hviler! I sannhet, jeg vil

^I Al-jāmi‘-oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizī): abwāb-oṭ-ṭahārah 1:99#55.

^{II} Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-oṭ-ṭahārah 1:215#244.

^{III} Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-oṭ-ṭahārah 1:216#246.

viser bort folk fra den fontenen slik som en person viser bort fremmede kameler fra sin fontene.' Følgesvennene رضى الله عنهم spurte: 'Kjære Guds sendebud, vil De gjenkjenne oss?' Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم svarte: 'Ja! Dere vil komme til meg med skinnende ansikt, hender og føtter takket være den rituelle renselsens kraft, og ingen andre enn dere vil ha dette kjennetegnet.'^I

Spørsmål nr. 8: Hva er den korrekte måten å utføre woḍō' på?

Følgende beretning forklarer det svært godt:

Profetens رضى الله عنه dattersønn Hoseyn صلى الله عليه وسلم berettet: «Min far, 'Ali رضى الله عنه, ba om vann fra meg for å kunne utføre den rituelle renselsen. Jeg brakte ham vannet, og han begynte med den rituelle renselsen, først vasket han hendene sine tre ganger før han puttet hånden i vannet, etter det skylte han munnen tre ganger, så rensset han nesen tre ganger, så vasket han ansiktet tre ganger, så vasket han høyre hånd opp til og med albuen tre ganger og etter det venstre hånd på samme måte, deretter strøk han en gang med våte hender over hodet, etter det vasket han høyre fot opp til og med ankelen tre ganger, og så gjorde han det samme med venstre fot, så reiste han seg og ba om å få vannet, jeg ga ham den skålen der det var vann igjen etter den rituelle renselsen, og han stod og drakk det vannet. Dette forundret meg, men han så på meg og sa: 'Forundre deg ikke! Jeg så din morfar صلى الله عليه وسلم gjøre slik, slik som du ser meg gjøre. Profeten صلى الله عليه وسلم pleide å utføre den rituelle renselsen slik og pleide å drikke det resterende vannet stående.'^{II}

---

^I Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-oṭ-ṭahārah 1:217#247.

^{II} As-sonan (Nasāi): kitāb-oṭ-ṭahārah 1:51–52#95.

Spørsmål nr. 9: Hvilke skuddbønner bør bli framsagt under woḍō'?

Følgende skuddbønner skal bli framsagt under woḍō':¹

Når man skyller munnen, bør man framsi følgende:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ اعْنِيْ عَلَى تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ وَ ذِكْرِكَ وَ شُكْرِكَ وَ حُسْنِ
عِبَادَتِكَ

(Bismillāhi Allāhommæ æ'innī 'ælæ tilæwæti-l-qor'æni wæ zikrikæ wæ shokrikæ wæ ḥosni 'ibædætik.)

«I Guds navn! Å, Gud! Hjelp meg med å resitere Koranen og komme Deg i hu og være Deg takknemlig og tilbe Deg på en vakker måte.»

Når man renser nesen, bør man framsi følgende:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ ارْحِنِيْ رَائِحَةَ الْجَنَّةِ وَ لَا تُرْحِنِيْ رَائِحَةَ النَّارِ

(Bismillāhi Allāhommæ æriḥnī rā'ihætæ-l-jænnæti wæ læ toriḥnī rā'ihætæ-n-nær.)

«I Guds navn! Å, Gud! La Du meg lukte paradisetts duft, men la meg ikke lukte ildens stank.»

Når man vasker ansiktet, bør man framsi følgende:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ بَيِّضْ وَجْهِيْ يَوْمَ تَبْيِضُ وَجُوهٌ وَ تَسْوَدُ وَجُوهٌ

(Bismillāhi Allāhommæ bæyyid wæjhī yæumæ tæbyæḍḍo wojōh-wwæ tæswæddo wojōh.)

«I Guds navn! Å, Gud! La du mitt ansikt være skinnende hvitt den dag Du vil gjøre noen ansikter skinnende hvite og andre formørket.»

Når man vasker høyre arm, bør man framsi følgende:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ اعْطِنِيْ كِتَابِيْ بِيَمِينِيْ وَ حَاسِبِنِيْ حِسَابًا يَسِيرًا

(Bismillāhi Allāhommæ æ'tinī kitābī biyæmīnī wæ ḥæsibnī ḥisæbænn yæsīrā.)

«I Guds navn! Å, Gud! Gi meg mitt regnskapsregister i min høyre hånd, og la Du mitt oppgjør være et lett oppgjør.»

¹ Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 87 og s. 93.

Når man vasker venstre arm, bør man framsi følgende:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ لَا تُعْطِنِي كِتَابِي بِشِمَالِي وَلَا مِنْ وَرَاءِ ظَهْرِي

(Bismilláhi Allāhommæ læ toʻtini kitábī bishimáelī wæ læ mi-wwærāʻi zahrī.)

«I Guds navn! Å, Gud! Gi meg ikke mitt regnskapsregister i min venstre hånd og heller ikke fra bak ryggen.»

Når man stryker med våte hender over hodet, bør man framsi følgende:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ أَظْلِنِي تَحْتَ ظِلِّ عَرْشِكَ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّ عَرْشِكَ

(Bismilláhi Allāhommæ æzillænī tæhtæ zilli ʻærshikæ yæumæ læ zillæ illæ zillo ʻærshik.)

«I Guds navn! Å, Gud! Gi Du meg ly i Din trones skygge på den dag da man intet ly kan få unntatt i Din trones skygge.»

Når man renser ørene, bør man framsi følgende:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ اجْعَلْنِي مِنَ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ

(Bismilláhi Allāhommæj-ʻælnī minællæzīnæ yæstæmiʻōnæ-l-qaulæ fæyættæbiʻōnæ æhsænæh.)

«I Guds navn! Å, Gud! Gjør meg av dem som lytter godt etter Ditt ord og følger det som godt er.»

Når man stryker med våte hender over nakken, bør man framsi følgende:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ أَعْتِقْ رَقَبَتِي مِنَ النَّارِ

(Bismilláhi Allāhommæ æʻtiq raqabætī minæ-n-nær.)

«I Guds navn! Å, Gud! La min hals være befridd fra ilden.»

Når man vasker høyre fot, bør man framsi følgende:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ ثَبِّتْ قَدَمِي عَلَى الصِّرَاطِ يَوْمَ تَزُلُّ الْأَقْدَامُ

(Bismilláhi Allāhommæ thæbbit qadæmī ʻælæ-ṣ-ṣirāṭi yæumæ tæzillo-l-æqdæm.)

«I Guds navn! Å, Gud! Hold du mine føtter stø på broen^I på den dagen da føtter vil skli.»

Når man vasker venstre fot, bør man framsi følgende:

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ اجْعَلْ ذَنْبِي مَغْفُورًا وَ سَعْيِي مَشْكُورًا وَ تِجَارَتِي لَنْ تَبُورَ

(Bismillāhi Allāhommæj-‘æi zæmbī mæghfōrann wæ sæ‘yī mæshkōrann wæ tijæratī læn tæbōr.)

«I Guds navn! Å, Gud! Tilgi meg mine synder, og godta mitt strev, og la ikke tap ramme min handel.»

Spørsmål nr. 10: Hvilke ting krever at man må utføre woḍō’?

Følgende ting krever at man må ha utført woḍō’ før man utfører disse handlingene:^{II}

- når man stiller seg til tidebønnen eller den supplerende bønnen^{III}
- for å be noens begravelsebønn^{IV}
- for å utføre sajdah etter å ha lest et vers fra Koranen som krever det^V
- for å kunne røre Koranen
- for å utføre ṭawāf^{VI} av det hellige huset Kaba

---

^I Dette er den broen som enhver må gå over på dommens dag for å komme seg inn i paradiset; den er like tynn som et hårstrå og skarpere enn det skarpeste sverdet. Under den befinner helvetes ild seg.

^{II} Kitāb-ol-fiqh ‘ala-l-mazāhib-il-arb’ah, bind nr. 1, s. 56.

^{III} For å utføre ṣalāh (صلاة).

^{IV} صلاة الجنّازة (ṣalāt-ol-janāzah).

^V سجدة التلاوة (sajdat-ot-tilāwah).

^{VI} طواف – Ṭawāf er å gå rundt det hellige huset Kaba syv ganger.

Spørsmål nr. 11: Hvorfor er det pålagt å utføre woḍō' før bønnen^I?

Fordi Gud befaler følgende i et vers av Koranen:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ﴾

«Å, dere troende! Når dere stiller dere opp til bønnen, så vask ansiktet deres og hendene deres opp til og med albuene, og stryk over hodet deres (med våte hender), og vask føttene deres opp til og med anklene.»^{II}

Vi finner også bevis gjennom muntlige overleveringer om profeten *صلى الله عليه وسلم* at den rituelle renselsen er pålagt.

Abo Horayrah *رضى الله عنه* berettet at Guds sendebud *صلى الله عليه وسلم* sa: «Bønnen til noen av dere blir ikke godtatt før enn han utfører den rituelle renselsen, når renselsen hans er blitt brutt.»^{III}

Abo Ayyōb al-Anṣāri, Jābir bin 'Abdollāh og Anas bin Mālik *رضى الله عنهم* berettet at når dette verset ble nedsendt: «I den er det slike folk som elsker å være rene, og Gud elsker dem som holder seg rene»^{IV}, så spurte Guds sendebud *صلى الله عليه وسلم*: «Å, dere hjelpernes samfunn! Sannelig, Gud har prisert dere på grunn av renhet, hvordan er det dere renser dere?» De svarte: «Vi utfører den rituelle renselsen for tidebønnen og utfører det rituelle badet når vi er blitt urene^V og utfører istinjā'^{VI} med vann.» Hans Nåde *صلى الله عليه وسلم* sa: «Det er årsaken^{VII}, så hold dere fast til den!»^{VIII}

^I Ordet bønnen omfatter både de fem pålagte tidebønnene og de supplerende bønnene.

^{II} Koranen 5:6.

^{III} Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-oṭ-ṭahārah 1:204#225.

^{IV} Koranen 9:108.

^V Med urene menes det tilstanden av janābah (جنابة), som er en urenhetsstilstand man kommer i etter seksuell omgang/utløsning.

^{VI} *إستنجاء* – Istinjā' er å fjerne urenheter fra sine kjønnsdeler etter toalettbesøk eller seksuell omgang.

^{VII} Til at dere blir prisert i Koranen.

^{VIII} As-sonan (Ibno Mājah): kitāb-oṭ-ṭahārah wa sonaniha 1:205#355.

De lærde er enige om at det er ulovlig å stille seg til tidebønn eller supplerende bønn uten å ha utført den rituelle renselsen.

Spørsmål nr. 12: Må man utføre wođō' på nytt for hver eneste tidebønn?

Det er fortrinnsvis og foretrukket å utføre den rituelle renselsen før hver eneste tidebønn, men intet påbud. En person kan be flere tidebønner ved å ha utført den rituelle renselsen kun én gang.

Boraydah رضى الله عنه berettet at profeten صلى الله عليه وسلم forrettet flere tidebønner med den samme rituelle renselsen og strøk med våte hender over lærsokkene^I sine. 'Omar رضى الله عنه sa til Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم: «Uten tvil, De har gjort en handling i dag som De ikke har utført før.» Hans Nåde صلى الله عليه وسلم sa: «Jeg har gjort det bevisst, å, 'Omar!»^{II}

Imam Nawawi sa i sin fortolkning at det er fullt mulig for en person å be flere bønner med én og samme wođō' før den blir brutt.^{III}

Spørsmål nr. 13: Har wođō' noen fysiske fordeler også?

Vi har lært til nå at den rituelle renselsen har åndelige fordeler, men har den noen fysiske fordeler også? Det er tydelig at den rituelle renselsen er et argument for god personlig hygiene. Vi vet at det er mange sykdommer som oppstår av bakterier, og det er et faktum at disse bakteriene har omringet oss fra alle kanter. De finnes i luften, på jorden, og de sitter på alt vi rører i løpet av en dag. Men når vi ser på den rituelle renselsen, ser vi at den hjelper oss å beskytte de mest utsatte kroppsdelenes våre, slik som hendene, ansiktet, hodet og føttene. De kroppsdelenes som renses under den rituelle renselsen, er de delene som er mest utsatt for forurensning og har lett for å føre til sykdom. Hensikten med å skylle munnen er å fjerne rester etter maten som sitter fast mellom tennene og er skadelig for tannkjøttet. Derfor er det også anbefalt å pusse tennene. Å helle vann i nesen og snyte det ut renser neseborene, slik at slim og annen urenheter i nesen ikke skader ånderettssystemet. Føttene trenger å bli renses, da de enten er

---

^I الخف (al-khoff): fottøy av lær / lærsokker.

^{II} Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-oṭ-ṭahārah 1:232#277.

^{III} Sharāḥ ṣaḥīḥ al-Moslim (Nawawi) 1:1098.

innestengt i sokker hele dagen eller blir støvete av at man går med sandaler.

Spørsmål nr. 14: Hva er overlegenheten til å pusse tennene?

De troendes mor 'Ā'ishah رضي الله عنها berettet at profeten صلى الله عليه وسلم sa: «Den bønningen som man har pusset tennene før, er sytti ganger overlegen den bønningen som man ikke har pusset tennene før.»^I

Å pusse tennene var en handling profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم foretrakk.

Shorayh رضي الله عنه berettet: «Jeg spurte 'Ā'ishah رضي الله عنها: 'Hva var det første profeten صلى الله عليه وسلم pleide å gjøre når Hans Nåde صلى الله عليه وسلم kom inn i huset sitt?' Hun svarte: 'Å pusse tennene.'»^{II}

Abo Horayrah رضي الله عنه berettet: «Profeten صلى الله عليه وسلم sa: 'Hadde det ikke vært besværlig for de troende (mens det ifølge Zoheyr's gjengivelse ble sagt 'mine tilhengere'), ville jeg ha befalt dem å pusse tennene før hver eneste bønn.'»^{III}

I gamle dager i Arabia brukte man en siwāk^{IV} for å pusse tennene; bruken av den er nokså utbredt i dag også, men bruken av moderne tannbørste og tannkrem er mer vanlig. Spørsmålet som ofte stilles, er om moderne tannbørste og tannkrem går under profetens sonnah^V eller ikke. Vi lærer av følgende beretninger at svaret på spørsmålet er «ja»: Anas bin Mālik رضي الله عنه berettet at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Fingrene kan brukes istedenfor siwāk.»^{VI}

Anas bin Mālik رضي الله عنه berettet at en mann fra Banō 'Amro bin 'Auf sa: «Kjære Guds sendebud! De har oppfordret oss til å bruke siwāk, men finnes det noe annet utenom den?» Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم sa: «Under den rituelle renselsen er dine to fingrer som en siwāk, som du pusser tennene dine med. Ingen handling blir godtatt

^I As-sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 1:38#158.

^{II} Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-oṭ-ṭahārah 1:220#253.

^{III} Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-oṭ-ṭahārah 1:220#252.

^{IV} سواك – En liten ørkenplantegren som blir brukt som tannbørste.

^V سنة – Profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم praksis, livsførsel og tradisjon.

^{VI} As-sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 1:41#178.

uten en intensjon, og ingen belønning finnes uten intensjon om belønning.»^I

Vi lærer av disse beretningene at det viktigste er å pusse tennene og holde dem rene, og ikke hva man renser dem med. Det andre vi forstår, er at man får belønning for denne handlingen så lenge man pusser tennene med den intensjonen at man etterlever Hans Høyhets صلى الله عليه وسلم praksis.

Spørsmål nr. 15: Hva er det som er makrōh^{II} under wođō’?

Følgende ting er mislikt under den rituelle renselsen:^{III}

- å ta vann med venstre hånd for å skylle munnen
- å bruke høyre hånd for å rense nesen uten gyldig grunn
- å vaske ansiktet med én hånd uten en gyldig grunn
- å vaske ansiktet hardt, slik at vannet spruter, eller å kaste vannet på ansiktet sitt, sånn at det spruter
- å bruke mindre vann enn det som er nødvendig
- å sløse med vannet
- å prate om verdslige ting
- å stryke med våte hender over halsen eller tre ganger over hodet
- å rense kroppsdelene mer enn tre ganger uten gyldig grunn

Spørsmål nr. 16: Hva er det som bryter wođō’?

Følgende ting bryter den rituelle renselsen:^{IV}

- hvis noe kommer ut fra analåpningen eller kjønnsorganet (penis/vagina). Dette inkluderer også tarmgass (promp)
- hvis blodet eller materien renner ut fra en kroppsdel/såråpning
- hvis man sovner ved å lene seg til noe
- munnfull oppkast
- hvis en kjønnsmoden person ler høyt under bønningen med eller uten vilje

---

^I As-sonan-ol-kobra (Beyhaqi) 1:41#179.

^{II} مكروه – makrōh er det som er mislikt, ikke anbefalt, frarådd.

^{III} Kitāb-ol-fiqh ‘ala-l-mazāhib-il-arb‘ah, bind nr. 1, s. 93–94.

^{IV} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 16 (Ad-Dorr-ol-mokhtār).

- hvis man besvimer
- hvis man bruker rusmidler

Spørsmål nr. 17: Hvis man ser blod i spyttet sitt, bryter det woḍō'?

Hvis blodet har overtaket, blir woḍō' brutt, det vil si at spyttet har mer blodfarge enn spyttfarge, men hvis spyttet har mer spyttfarge eller har fått en gul farge på grunn av blodet, betyr det at woḍō' ikke er brutt. Det samme gjelder om man ser en tynn stripe av blod i spyttet og det er tydelig at spyttet er mer enn blodet.^I

Spørsmål nr. 18: Blir woḍō' brutt hvis en mygg eller blodigle suger en persons blod?

Hvis en blodigle suger blodet, blir woḍō' brutt. Men hvis en mygg eller noe av dens slag suger blodet, blir woḍō' ikke brutt.^{II}

Spørsmål nr. 19: Hvis en person har på seg bandasje/plaster og blodet blir synlig på utsiden av eller gjennom bandasjen/plasteret, blir woḍō' brutt?

Det bryter woḍō' fordi hadde ikke bandasjen/plasteret vært i veien, ville blodet ha rent.^{III}

Spørsmål nr. 20: Hvilken regel gjelder for den som sitter og sover og er bøyd forover og kommer nærmere og nærmere bakken?

Hans woḍō' vil gjelde til han treffer bakken og blir liggende. Hvis han våkner idet han er nær bakken, vil hans woḍō' ikke bli brutt.^{IV}

Spørsmål nr. 21: Hvis man ser sitt eget kjønnsorgan eller en annen persons av samme kjønn, blir woḍō' brutt?

Woḍō' blir ikke brutt av å se noen andres kjønnsorgan av samme kjønn, og om man rører den andre personens kjønnsorgan, så blir woḍō' fortsatt ikke brutt. Men det er bedre å vaske hånden sin etter det.^V

---

^I Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 17 (Ash-Shāmi).

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 16–17 (Fatāwa hindiyyah).

^{III} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 17 (Ad-Dorr-ol-mokhtār).

^{IV} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 17 (Ad-Dorr-ol-mokhtār).

^V Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 102.

Spørsmål nr. 22: Blir woḍō' brutt av å massere hustruen sin?

Nei, ikke så lenge det ikke er tegn til maẓī^I, men det er foretrukket at man gjør woḍō' uansett etter massasjen.^{II}

Spørsmål nr. 23: Blir woḍō' brutt hvis en mann og hans hustru ligger ved siden av hverandre eller kysser hverandre?

Nei, woḍō' blir ikke brutt. En mann og hans hustru kan fritt kysse hverandre eller røre hverandre uten at woḍō' blir brutt, og det spiller ingen rolle om begge to er nakne. Det vil si at hvis en person har utført woḍō' og legger seg ved siden av sin hustru på samme seng og begge er nakne og kroppen deres rører hverandre, vil woḍō' ikke bli brutt. Men det må ikke renne maẓī, og kjønnsorganene må ikke møte hverandre. Hvis det skjer, så vil mannens woḍō' bli brutt dersom han har hatt stiv penis og det ikke har vært noe tøy mellom dem for å hindre dem i å føle hverandres kroppsvarme. Mens kvinnens woḍō' blir brutt bare av at kjønnsorganene møter hverandre.^{III}

Spørsmål nr. 24: Hva er det som ikke bryter woḍō'?

Følgende ting bryter ikke woḍō':

- hvis blod eller materie står på såråpningen og ikke renner
- hvis man rører sitt kjønnsorgan med fingrene eller håndflaten
- hvis man berører sin hustru
- ikke munnfull oppkast
- hvis man har spytt med oppkast, men spyttet må være mer enn oppkastet
- hvis den bedene sovner mens han er bøyd forover^{IV} eller under sajdah

---

^I مذي – det tynne sekretet/utslippet som kommer ut fra kjønnsorganet ved opphisselse.

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 18 (Ad-Dorr-ol-mokhtār).

^{III} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-maẓāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 102.

^{IV} ركوع (rokō').

Spørsmål nr. 25: Hvis man driver og utfører woḍō' og noen av de tingene skjer som bryter den, bør man gjenta hele woḍō'?

Man må gjenta woḍō', men istinjā' er kun påkrevd når noe kommer ut av analåpningen eller kjønnsorganet. Det vil si at hvis man promper^I, så trenger man ikke å gjenta istinjā'.

Spørsmål nr. 26: Hva gjør man hvis man blir i tvil om å ha vasket en kroppsdel under woḍō'?

Hvis man blir i tvil om å ha vasket en kroppsdel under den rituelle renselsen, bør man vaske den kroppsdel på nytt hvis dette er første gangen tvilen har oppstått i livet. Men er man en usikker person og dette stadig gjentar seg, trenger man ikke å tenke mer på det.

Spørsmål nr. 27: Kan man utføre woḍō' med blomstervann?

Man kan ikke utføre den rituelle renselsen med vann fra blomster, fordi noe vann er rensende^{II}, mens noe vann bare er rent^{III}.

Rent vann er det som er blitt brukt, men ikke er urent, og slikt vann kan brukes for matlaging og andre ting, men ikke for å rense seg.

Spørsmål nr. 28: Hvordan skal man forholde seg til kunstige tenner under woḍō'?

Vi deler dette inn i to kategorier. Den ene er de tennene som blir plassert fast i munnhulen og erstatter ens ekte tenner; i dette tilfellet kan man skylle munnen som vanlig. Den andre er de tennene som blir plassert midlertidig i munnhulen, slik som gebiss; i dette tilfellet er det absolutt nødvendig å ta ut tennene og la vannet nå tannkjøttet som egentlig er en del av kroppen. Hvis ikke dette gjøres, så vil renselsen være ugyldig.

Spørsmål nr. 29: Er woḍō' gyldig med lange negler?

Woḍō' blir dessverre ikke ansett som gyldig med lange negler som gjør at større klumper av møkk eller deig eller andre ting sperrer veien

---

^I Å prompe vil innebære både å fjerpe (tarmgass som slippes hørbart ut) og å fise (tarmgass som slippes lydløst ut).

^{II} مطهر (moṭahhir).

^{III} طاهر (ṭāhir).

for vannet, slik at det ikke når neglenes røtter. Neglenes røtter vil si den delen av fingrene som neglen sitter på.

Spørsmål nr. 30: Kan man ha neglelakk på fingrene under/før woḍō'?

Det er fire ting som er obligatoriske ved woḍō', den ene av dem er å vaske hendene opp til og med albue. Neglelakk gjør at et belegg legger seg på og rundt neglen, og slik trenger ikke vannet fram til neglene. Dette medfører at den rituelle renselsen ikke blir utført og heller ikke det rituelle badet. Slik er det med hennaen^I også; hvis dens belegg legger seg fast rundt eller på neglene og andre kroppsdeler og ikke lar vannet trenge gjennom til roten, så er det obligatorisk å fjerne den. Men woḍō' blir ansett som gyldig ved bruk av hennaens farge fordi den ikke er i veien for vannet.

Spørsmål nr. 31: Er det tillatt å røre eller resitere Koranen uten å ha utført woḍō'?

Det er ikke tillatt å røre Koranen uten å ha utført woḍō', slik som det blir sagt i Koranen:

﴿لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ﴾

«Kun de rene kan røre den!»^{II}

Med «rene» menes de som har utført den rituelle renselsen. Men det er ikke noen fare å lese Koranen utenat uten å røre den hellige boken.^{III}

Spørsmål nr. 32: Kan en kvinne utføre woḍō' uten å ha dekket seg til på hodet?

Hvis hun utfører den rituelle renselsen hjemme eller et sted hvor fremmede menn ikke ser henne, kan hun utføre den uten å tildekke hodet.

---

^I Henna: rødt fargestoff som utvinnes av den tropiske busken *Lawsonia inermis*' blader.

^{II} Koranen 56:79.

^{III} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 57.

Spørsmål nr. 33: Hvilken regel gjelder for den som har et sår på en av kroppsdelenene som skal vaskes under woḍō'?

Hvis det er mulig for vedkommende å helle vann over det, så bør det gjøres, men hvis det ikke er mulig på grunn av smerte eller andre årsaker, bør vedkommende bare stryke med våt hånd over det. Hvis det heller ikke er mulig, bør man vaske rundt såret/såråpningen og la det stedet der såret/såråpningen er, være i fred.^I

Spørsmål nr. 34: Hvis en person opplever at det renner noe konstant fra anus eller kjønnsorganet, være det seg i form av diaré, urin, blod, kjønnslig sekret fra kjønnsorganet, må man utføre woḍō' før hver eneste tidebønn, og kan man be det som er farḍ, wājib og sonnah?

Man må utføre woḍō' før hver tidebønn, men man kan be de forskjellige enhetene av tidebønnen som ikke er obligatoriske, med den samme woḍō'.^{II} Det er også viktig at tilbederen har noe mellom klærne sine og den kroppsdelen problemet oppstår fra, slik at klærne ikke blir urene.

Spørsmål nr. 35: Hvilken regel gjelder for den som blir i tvil om han/hun fortsatt er i tilstand av woḍō' eller ikke?

Vedkommende bør anse seg selv som i tilstand av woḍō' og ikke tenke noe mer på det.^{III}

ʿAbbād bin Tamīm رضي الله عنه berettet at onkelen hans (ʿAbdullāh bin Zeyd رضي الله عنه) klagde til Guds sendebud صلى الله عليه وسلم: «Hvis en person blir i tvil om hvorvidt noe (tarmgass) er blitt sluppet ut under tidebønnen?» Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم svarte: «Han bør ikke bryte sin tidebønn til han hører dens (tarmgassens) lyd eller lukter dens stank.»^{IV}

---

^I Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 15 (Ad-Dorr-ol-mokhtār).

^{II} Kitāb-ol-fiqh ʿala-l-mazāhib-il-ʿarbʿah, bind nr. 1, s. 124.

^{III} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 18 (Ad-Dorr-ol-mokhtār).

^{IV} *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-woḍō' 1:99#137.

Del 4

الغسل – Det rituelle badet (al-ghosl)

Spørsmål nr. 1: Hva er ghol?

Ifølge den islamske terminologien betyr ghol: å helle rent vann på hele kroppen på en spesiell måte. I Koranen er det blitt sagt:

﴿وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا﴾

«Og hvis dere er i en tilstand av urenhet, så bli rene (ved et rituell bad).»^I

Spørsmål nr. 2: Hvor mange former for ghol finnes det?

Det er tre former for ghol:

- Obligatorisk (farḍ) ghol
Følgende ting gjør ghol obligatorisk: seksuell omgang som fører til utløsning eller ikke, seksuell utløsning gjennom våt drøm eller lyst og når en kvinne blir ferdig med sin menstruasjonsperiode og førti dagers blødning etter fødsel.^{II}
Når en muslim dør, er det obligatorisk for minst én muslim å utføre ghol på den avdødes kropp. Gjør han det, så har han gjort plikten til hele det muslimske samfunnet. En handling som oppfyller alles plikt, kalles «kollektivt obligatorisk handling»^{III}, mens det motsatte av det er «personlig obligatorisk handling»^{IV}, det vil si en slik handling som man må gjøre selv for å oppfylle plikten sin, slik som tidebønnen, fasten, pilegrimsferden.
- Ghol som er sonnah^V
Det er sonnah å utføre ghol før fredagstidebønnen. Profeten Mohammad صلى الله عليه وسلم sa: «Det er påbudt for

^I Koranen 5:6.

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 19 (Fatāwa hindiyyah og Tanwīr-ol-abṣār).

^{III} فرض الكفاية (farḍ-ol-kifāyah)/فرض الكفاية (farḍ-ol-kifāyah).

^{IV} فرض العين (farḍ-ol-‘ayn).

^V Kitāb-ol-fiqh ‘ala-l-mazāhib-il-‘arb’ah, bind nr. 1, s. 144.

enhver kjønnsmoden å utføre det rituelle badet på fredager.»^I Før begge 'īd^{II}-bønnene^{III}, før man svøper om seg pilegrimstøyet og bestemmer seg for å utføre pilegrimsferden^{IV} eller 'omrah^V, og for pilegrimene på Arafat-sletten etter at solen har stått i senit og begynner sin nedstigning^{VI}.

- Foretrukket ghosl^{VII}
  - når man konverterer til islam, med mindre vedkommende er i urenhetstilstanden, fordi det da vil være obligatorisk med ghosl for ham og ikke bare foretrukket
  - når man blir kjønnsmoden
  - når man led av en sinnssykdom og ble helbredet
  - når man kommer til bevissthet etter å ha besvimt
  - når man blir edru etter misbruk av rus
  - når man har utført det rituelle badet på et lik
  - når man skal tilbe Gud særskilt på grunn av leylat-ol-barā'ah^{VIII} (tilgivelsesnatten)
  - når man skal tilbe Gud særskilt på grunn av leylat-ol-qadr^{IX} (skjebnenatten)
  - når man skal til å gå inn i byen Mekka
  - når man skal til å gå inn i byen Medina
  - på offerdagen når man skal vente i Mozdalifah
  - på offerdagen når man går inn i dalen Mina for å steine Satan-pilarene

---

^I Aṣ-ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-jomo'ah 1:300#840.

^{II} عيد – 'īd muslimsk høytid.

^{III} Al-moṣannaf (Ibno Abi Sheybah) 1:500#5771.

^{IV} Al-jāmi'-oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmiẓi): abwāb-ol-ḥajj 2:181#830.

^V عمرة – et frivillig besøk til det hellige huset Kaba, hvor man praktiserer noen av de ritualene som man gjør under pilegrimsferden.

^{VI} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 19 (Fatāwa hindiyyah, ad-Dorr-ol-mokhtār og ash-Shāmi).

^{VII} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 144–145.

^{VIII} ليلة البراءة – som er natt til 15. sha'bān.

^{IX} ليلة القدر – som kommer i en av ramadans ti siste netter med oddetall; 21, 23, 25, 27 eller 29.

- når man skal utføre den pålagte besøksvandringen^I
- når man ber bønn ved solformørkelse^{II}
- når man ber bønn ved tørke^{III}
- når man ber bønn ved måneformørkelse^{IV}
- når man er full av frykt for noe
- når det er sterkt mørke ved dagtid
- ved en stormfull dag
- når man tar på seg nye klær
- når man vender hjem igjen etter en reise
- hvis man skal delta i en større samling
- når man angrer oppriktig på en synd, og lover Gud og seg selv om at man aldri skal begå den feilen igjen
- når man har hatt en våt drøm og så ønsker å ha en seksuell omgang med sin hustru etter det (det er foretrukket at man utfører ghosl først)
- når en kvinne har hatt kontinuerlig blødning fra vaginaen og den har tatt slutt

Spørsmål nr. 3: Utfører man ghosl for fredagen eller fredagstidebønnen?

Denne ghosl utføres for fredagstidebønnen og ikke for dagen fredag. Hvis man utfører ghosl på morgenen og den blir brutt av en eller annen grunn og man så utfører vanlig woḍō', vil det si at man ikke har praktisert sonnah fordi ghosl skulle være særskilt for fredagstidebønnen. Det samme gjelder 'īd-bønnene, ghosl er for dem og ikke selve 'īd-dagen.^V

Spørsmål nr. 4: Hva gjør at ghosl blir obligatorisk?

Hvis man får seksuell utløsning eller ikke under en seksuell omgang med sin ektemake, utenom det hvis man får en utløsning kun av lyst

---

^I طواف الزّيارة – ṭawāf az-ziyārah som er pålagt enhver pilegrim å utføre under pilegrimsferden. Dens bestemte tid er den tiende av ʒol-ḥijjah.

^{II} صلاة الكسوف (ṣalāt-ol-kosōf).

^{III} صلاة الإستسقاء (ṣalāt-ol-istisqā').

^{IV} صلاة الخسوف (ṣalāt-ol-khosōf).

^V Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 144.

og det renner ut av kjønnsorganet, om det er i våken eller sovende tilstand, blir ghosl obligatorisk.^I Men hvis det renner noe fra kjønnsorganet av arbeid eller mye trykk mot magen/underlivet, noe som også kan skje ved hosting eller nysing, blir ikke ghosl obligatorisk, men woḍō' blir nødvendig.^{II}

Hvis et tynt lag av sekret kommer ut sammen med urinen, så blir ghosl ikke obligatorisk.

Hvis man våkner og finner noen merker/småflekker på klærne sine eller ved penishodets åpning, da er det noen få ting man må være klar over vedrørende ghosl:

Hvis vedkommende husker at han har hatt en våt drøm, og er sikker på om det er maḏī^{III} eller maṇī^{IV}, eller er usikker på det, vil ghosl være obligatorisk i begge tilfeller. Men hvis han er sikker på at det er waḏī^V, blir ghosl ikke obligatorisk.

Hvis en person ikke husker noen våt drøm:

Den personen må stole på sin dømmekraft; er han sikker på at det er maḏī eller waḏī, vil ghosl ikke være obligatorisk, men er han sikker på at det er maṇī, blir ghosl obligatorisk. Hvis han er i tvil om hvorvidt det er maṇī eller maḏī, må han prøve å huske på om penisens hans var stiv før han la seg eller ikke; hvis den var stiv, vil ghosl ikke være obligatorisk for ham, men hvis den ikke var stiv, vil ghosl være obligatorisk.^{VI}

Ved seksuell omgang er det obligatorisk for både mannen og kvinnen å utføre ghosl, det spiller ingen rolle om de hadde utløsning eller ikke.

Det er obligatorisk for kvinnen å utføre ghosl når hun blir ferdig med menstruasjonsperioden sin og etter førti dagers blødning etter fødsel, før hun kan begynne å forrette tidebønnen.

---

^I Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-maḏāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 129.

^{II} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-maḏāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 131.

^{III} مذي – det tynne sekretet/utslippet som kommer ut fra kjønnsorganet ved opphisselse.

^{IV} مني – det tykke og ejakulerende sekretet/utslippet som kommer ut fra kjønnsorganet med trykk og er tydelig.

^V ودي – det sekretet/utslippet som kommer ut fra kjønnsorganet etter urinen, blir også tolket som mørk urin.

^{VI} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 21 (Fatāwa hindiyyah).

Spørsmål nr. 5: Hva er janābah^I?

Den etymologiske betydningen av ordet janābah er «distanse, avstand»,^{II} men ifølge den islamske terminologien betyr det «urenhetstilstand som man kommer i etter seksuell utløsning eller når penishodet penetrerer vaginaen»^{III}.

Spørsmål nr. 6: Når blir ghosl obligatorisk ved manī^{IV}?

Ghosl er obligatorisk når manī kommer ejakulerende ved lyst, om det er blitt gjort ved at kjønnsorganet er blitt befølt eller onanert, eller om man har sett på noe og blitt opphisset, om det har kommet i våken eller sovende tilstand, om utløsningen er kommet fra mannens eller kvinnens kjønnsorgan, men kommer den utenom dette, vil det ikke bli regnet som janābah.^V

Spørsmål nr. 7: Hva er befalingen om manī, wadī og maẓī?

Ghosl blir obligatorisk ved manī, men ikke ved wadī og maẓī.^{VI}

Spørsmål nr. 8: Hvis en person husker å ha hatt en våt drøm og husker ekstasen ved utløsning, men når vedkommende våkner, ser ikke han/hun noen spor, blir ghosl obligatorisk?

Nei, ghosl blir ikke obligatorisk.^{VII}

Spørsmål nr. 9: Kan en mann kose med sin hustru uten å måtte utføre ghosl?

Hvis han koser med sin hustru ved å kysse, klemme eller holde rundt henne og det renner kjønnslig sekret fra ham, vil det være obligatorisk for ham å utføre ghosl, selv om det renner fra ham etter at opphisselsestilstanden har avtatt, altså om det skjer med en stund

---

^I جنابة – en urenhetstilstand man kommer i etter seksuell omgang/utløsning.

^{II} Al-monjid, s. 123.

^{III} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 20.

^{IV} مني – det tykke og ejakulerende sekretet/utslippet som kommer ut fra kjønnsorganet med trykk og er tydelig.

^V Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 20 (Fatāwa hindiyyah).

^{VI} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 22 (Ad-Dorr-ol-mokhtār og Tanwīr-ol-abṣār).

^{VII} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 22 (Ad-Dorr-ol-mokhtār og Tanwīr-ol-abṣār).

imellom fordi årsaken fortsatt er opphisselsen.^I Men skjer ikke dette, vil det ikke være obligatorisk å utføre ghosl.

Spørsmål nr. 10: Hvis en kvinne utfører ghosl etter en seksuell omgang med sin ektemann og så ber tidebønnen, men etter en stund oppdager at mannens sæd har rent fra henne, må hun gjenta ghosl og tidebønnen?

Hun må ikke gjenta tidebønnen eller ghosl,^{II} men woḍō' blir nødvendig.

Spørsmål nr. 11: Hva er obligatorisk under ghosl?

Tre ting er obligatoriske:^{III}

- å skylle munnen ved å fylle hele munnen med vann og gjerne gurgle
- å rense nesen ved å helle vann i den til det punktet hvor nesens hud er myk
- å vaske/bade hele kroppen

Spørsmål nr. 12: Hva er den anbefalte og foretrukne måten å utføre ghosl på?

De troendes mor 'Ā'ishah رضى الله عنها berettet: «Når Guds sendebud صلى الله عليه وسلم pleide å rense seg etter å ha kommet i janābah-tilstanden, pleide Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم å begynne med å vaske begge sine hender, så pleide Hans Nåde صلى الله عليه وسلم å helle vann på venstre hånd med sin høyre hånd og vasket kjønnsorganet sitt, etter det utførte Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم den rituelle renselsen som man utfører for bønnen. Etter det helte Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم vann på hodet og hjalp til med fingrene sine for å la vannet komme til hårrøttene, helt til Hans Nåde صلى الله عليه وسلم så at hodet ble rent. Etter det helte Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم tre håndfuller vann på hodet. Etter det helte Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم vann over hele kroppen sin og vasket til slutt føttene sine.»^{IV}

^I Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 132.

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 22 (Radd-ol-Mohtār).

^{III} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 135.

^{IV} Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-ḥeyḍ 1:253#316.

Spørsmål nr. 13: Hva er sonnah under ghosl?

Følgende ting er sonnah under ghosl:^I

- å ha en intensjon i hjertet eller si at man har en intensjon om å rense seg fra urenhetsstanden ved ghosl
- å innlede ved å si bismillāh («I Guds navn») før man blir naken
- å vaske begge hendene opp til og med håndleddene tre ganger
- å utføre istinjā^{II} om kjønnsorganet er urent eller ikke, og vaske bort urenheter om det sitter på noen andre kroppsdeler
- etter det å utføre vanlig woḍō', som blir utført for bønnen
- først å vaske hodet tre ganger og la vannet trenge fram til hårrøttene; det er viktig å bruke fingrene for å rense kroppen ekstra godt under ghosl
- etter det å vaske høyre side av overkroppen ved å begynne fra skulderen
- deretter å vaske venstre side av overkroppen ved å begynne fra skulderen
- å vaske hele kroppen
- å ikke være vendt mot bønnen
- å vaske føttene til slutt hvis man ikke vasket dem under woḍō' innledningsvis
- å ikke sløse eller være påholden med vannet

Spørsmål nr. 14: Hva er det foretrukne under ghosl?

Følgende ting er foretrukket under ghosl:

- å ikke prate under ghosl
- å tørke kroppen sin etterpå
- Resten er det samme som woḍō', utenom å være vendt mot bønnen og framsi skuddbønnene eller Guds navn når man er naken.

---

^I Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 141–142.

^{II} إستنجاء – Istinjā' er å fjerne urenheter fra sine kjønnsdeler etter toalettbesøk eller seksuell omgang.

Spørsmål nr. 15: Må en kvinne vaske vaginaen sin innvendig for å utføre ghol?

Nei, hun trenger ikke å bruke en finger inni vaginaen sin for å rense den.^I

Spørsmål nr. 16: Må en mann rense skjegget sitt under ghol?

Det er nødvendig for en mann å rense skjegget sitt under ghol ved å la vannet trenge fram til skjeggets røtter.^{II}

Spørsmål nr. 17: Hvordan utføre ghol i en elv?

Hvis man har noen form for urenheter på kroppen, slik som rester av mannens eller kvinnens utløsning, bør det bli vasket bort. Så bør man skylle munnen, så rense nesen ved å helle vann i den, etter det bli litt i vannet og la vannet rense en. Hvis det er stillestående vann, slik som i reservoar eller basseng, utfører man ghol ved å bevege seg selv tre ganger.

Spørsmål nr. 18: Må en kvinne åpne håret sitt under ghol?

Hvis hun får til at vannet trenger fram til røttene, trenger ikke hun å åpne håret sitt, men hvis ikke er det påkrevd at hun åpner håret.

Omm Salamah رضى الله عنها berettet: «Jeg spurte: 'Kjære Guds sendebud! Jeg fletter hårflettene mine stramt, bør jeg åpne dem ved ghol for janābah^{III}?' Hans Nåde صلى الله عليه وسلم sa: 'Nei, for deg holder det å helle tre håndfuller vann på hodet ditt, etter det vil du bli ren ved å helle vann over hele kroppen din.'^{IV}

Spørsmål nr. 19: Er det tillatt å resitere noe fra Koranen eller be noen skuddbønn når man utfører ghol?

Nei, det er ikke tillatt, da man er naken, og når man er naken, skal man ikke lese noe fra Koranen eller be noen skuddbønn.

De rettslærde sier: «Det som er foretrukket, er at han som utfører ghol, ikke bør prate eller be noen skuddbønn, fordi han er på

---

^I Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 136.

^{II} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 136.

^{III} جنابة – en urenhetsstilstand man kommer i etter seksuell omgang/utløsning.

^{IV} Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-ḥeḍḍ 1:259#330.

et urent sted, og dette (å prate eller å be skuddbønn) er frarådd under nakenhet.»^I

Spørsmål nr. 20: Hvilke regler gjelder for en som er jonob^{II}?

Ibno 'Omar رضى الله عنه berettet at Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: «Den menstruerende og jonob skal ikke lese noe som helst fra Koranen!»^{III}

Alt som krever woḍō', er forbudt å gjøre i en tilstand av janābah, det vil si at man må rense seg før man utfører den handlingen.

Det er forbudt for en jonob å resitere Koranen, be bønnen, om det er den pålagte tidebønnen eller en supplerende bønn. En jonob kan ikke bruke et halskjede, en ring eller et smykke som det står noe på fra Koranen. En jonob kan ikke gå inn i en moské.

De troendes mor 'Ā'ishah رضى الله عنها berettet at profeten صلى الله عليه وسلم sa: «Steng dørene som er åpne mot moskeen, for jeg vil ikke tillate den menstruerende^{IV} og jonob (å komme inn) i moskeen.»^V

Det er ikke tillatt for en jonob å røre eller lese religiøse bøker.

Hvis en person er i urenhetsstilstanden og ønsker å legge seg for å sove eller å spise og drikke, er det foretrukket for ham i det minste å utføre woḍō'. Gjør han ikke det, blir de handlingene ansett som mislikte. Men det beste er at han utfører ghoṣl før disse handlingene.

De troendes mor 'Ā'ishah رضى الله عنها berettet: «Når Guds sendebud صلى الله عليه وسلم bestemte seg for å sove og Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم var jonob, pleide Hans Nåde صلى الله عليه وسلم å utføre woḍō', som man utfører før tidebønnen.»^{VI}

---

^I Marāqi al-falāḥ (Ṭaḥṭāwi), s. 57.

^{II} جنب – jonob er den som er i urenhetsstilstanden janābah.

^{III} Al-jāmi'-oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizi): abwāb-oṭ-ṭahārah 1:174#131.

^{IV} Når det gjelder den menstruerende, menes det spesifikt bedesalen, altså det rommet der bønnen foregår, men hvis en moské har flere rom, slik som et bibliotek eller et vanlig klasserom, så kan hun gå dit.

^V As-sonan (Abo Dāwōd): kitāb-oṭ-ṭahārah 1:98#232.

^{VI} *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-ḥeyḍ 1:138#699.

‘Abdollāh bin ‘Omar رضى الله عنه berettet at ‘Omar bin al-Khaṭṭāb رضى الله عنه nevnte for Guds sendebud صلى الله عليه وسلم at han kommer i urenhetstilstanden om natten. Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa til ham: «Utfør woḍō’, og vask kjønnsorganet ditt, deretter kan du legge deg.»^I

‘Abdollāh bin Abo Qays رضى الله عنه berettet: «Jeg sa: 'Hvordan pleide Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم å utføre ghol under janābah-tilstanden? Pleide Hans Nåde صلى الله عليه وسلم å utføre ghol før Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم la seg, eller pleide Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم å legge seg før Hans Nåde صلى الله عليه وسلم utførte ghol?' ‘Ā’ishah svarte: 'Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم pleide å gjøre begge tingene. Noen ganger utførte Hans Nåde صلى الله عليه وسلم ghol og la seg så, andre ganger utførte Hans Nåde صلى الله عليه وسلم woḍō’ og la seg så.' Jeg sa: 'All lovprisning er for Gud alene! Han som har gjort det enkelt i denne saken.'»^{II}

Abo Sa’īd al-Khodri رضى الله عنه berettet: «Guds sendebud صلى الله عليه وسلم sa: 'Når en av dere har seksuell omgang med sin hustru og etter det bestemmer seg for å gjenta det (ha en seksuell omgang til), bør han utføre woḍō’ (først).'»^{III}

Det er forbudt for en jonob å utsette ghol, slik at han går glipp av en tidebønn – å være i urenhetstilstanden i hele perioden en tidebønn varer. Men ellers kan vedkommende gjøre andre ting før ghol, slik som å lage mat eller å rydde i huset.

Spørsmål nr. 21: Hvor lang varighet har menstruasjonen^{IV} og blødning etter fødsel^V?

Menstruasjonens varighet er ansett som minimum tre hele dager og maksimum ti dager. Blødning etter fødsel har ingen minimumsgrense, men maksimum er førti dager.^{VI}

---

^I *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-ḥeyḍ 1:138#704.

^{II} *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-ḥeyḍ 1:138#705.

^{III} *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-ḥeyḍ 1:138#707.

^{IV} حَيْض (ḥeyḍ).

^V نَفَاس (nifās).

^{VI} Al-jāmi’-oṣ-ṣaḥīḥ (Tirmizi): abwāb-oṭ-ṭahārah 1:182#139.

Spørsmål nr. 22: Hva er forbudt for en menstruerende kvinne?

Følgende ting er forbudt for henne:^I

- å utføre tidebønnen eller overskytende bønn (ṣalāh i sin generellhet); men skuddbønn og å lovprise Gud utenom det er tillatt
- å faste
- å sirkle rundt (ṭawāf) det hellige huset Kaba
- å gå inn i en moské^{II}
- å resitere Koranen (sammenhengende) og røre den
- å ha seksuell samkvem

Spørsmål nr. 23: Kan en menstruerende kvinne gå til gravlunden?

Det er fullt tillatelig for henne å besøke gravlunden eller å gå gjennom den.^{III}

Spørsmål nr. 24: Er en menstruerende kvinnes klær rene?

En kvinnes kropp og klær er rene under menstruasjonen, men den kroppsdelen og det klesplagget som blodet er nær, blir uren. Det gjør at det blir nødvendig å vaske det for å gjøre den kroppsdelen eller det klesplagget ren.

Asmā' bint Abo Bakr رضى الله عنها berettet: «En kvinne spurte Guds sendebud صلى الله عليه وسلم, hun sa: 'Kjære Guds sendebud! Hvis en av oss får menstruasjonsblod på klærne sine, hva bør hun gjøre da?' Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم sa: 'Når noen av dere får menstruasjonsblodet på klærne deres, bør dere skrape det vekk, så vaske det med vann, og så kan hun be.'^{IV}

En menstruerende kvinne kan fritt omgås folk som hun ellers kan til daglig, men kan ikke ha samleie med sin ektemann.

Meymōnah رضى الله عنها, profetens صلى الله عليه وسلم hustru, berettet: «Guds sendebud صلى الله عليه وسلم pleide å ligge ved siden av meg mens jeg

---

^I Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 29 (Fatāwa hindiyah).

^{II} Når det gjelder den menstruerende, menes det spesifikt bedesalen, altså det rommet der bønnen foregår, men hvis en moské har flere rom, slik som et bibliotek eller et vanlig klasserom, så kan hun gå dit.

^{III} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 29 (Ad-Dorr-ol-mokhtār).

^{IV} As-sonan (Abo Dāwōd): kitāb-oṭ-ṭahārah 1:150#361.

var menstruerende, og det pleide å være et lite tøyestykke^I mellom oss.»^{II}

De troendes mor 'Ā'ishah رضى الله عنها berettet: «Jeg var menstruerende og drakk vann, så ga jeg det til profeten صلى الله عليه وسلم, og Hans Hellighet صلى الله عليه وسلم la sin munn der min munn hadde vært nær (skålen) og drakk vannet.»^{III}

De troendes mor 'Ā'ishah رضى الله عنها berettet: «Guds sendebud صلى الله عليه وسلم pleide å legge hodet sitt på fanget mitt og resitere Koranen mens jeg var menstruerende.»^{IV}

Spørsmål nr. 25: Hvordan kan en kvinnelig koranlærer som har menstruasjon, lære bort Koranen?

Hun bør dele opp Koranens vers ord for ord ved å stanse etter hvert ord, og det er tillatt for henne å lære elevene å sette sammen bokstavene med hverandre for at de skal bli til et ord.^V

Spørsmål nr. 26: Hva bør en kvinne gjøre som har fått menstruasjon, når det er tid for tidebønnen?

Hun bør utføre woḍō' som vanlig og sette seg på det stedet hun pleier å be ellers, og bruke den tiden hun bruker på tidebønnen ellers, til å lovprise Gud ved å framsi: «Hellig er Gud»^{VI} eller «Ingen er tilbedelsesverdig unntatt Gud»^{VII}, slik at hun kan opprettholde sin vane.

Spørsmål nr. 27: Kan en menstruerende bruke henna?

Mo'āzah رضى الله عنها berettet at en kvinne spurte 'Ā'ishah رضى الله عنها: «Kan en menstruerende bruke henna?» Hun svarte: «Vi pleide å være hos profeten صلى الله عليه وسلم og brukte henna, men Hans Nåde صلى الله عليه وسلم pleide ikke å nekte oss.»

---

^I Tøyestykke vil si beskyttelse mot menstruasjonsblodet på den tiden.

^{II} *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-ḥeyḍ 1:134#682.

^{III} *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-ḥeyḍ 1:135#692.

^{IV} *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-ḥeyḍ 1:135#693.

^V Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 29 (Fatāwa hindiyyah).

^{VI} سبحان الله (sobḥānallāh).

^{VII} لا إله إلا الله (lā ilāhā illallāh).

Spørsmål nr. 28: Hva med en kvinne som blør fra vaginaen utenom menstruasjonen?

Det er ingen fare for henne å ha seksuell samkvem med sin ektemann, og det er heller ikke noe i veien for at hun skal forrette den daglige tidebønnen. Hun må bare huske å utføre ny woḍō' før hver tidebønn.^I Hun må være nøye med å bruke bind for at blodet ikke skal være nær klærne og gjøre dem urene.

Spørsmål nr. 29: Hvilken regel gjelder for den kvinnen som får menstruasjonen under bønner eller fasten?

Hvis bønner og fasten er overskytende^{II}, må hun gjenta dem begge når hun er blitt frisk, men er det tidebønnen eller pålagt faste i ramadan, må hun ta igjen fasten når hun er blitt frisk, men ikke tidebønnen.^{III}

Hvis en fastende kvinne får menstruasjon i løpet av dagen (fra daggry til solnedgang), da blir fasten hennes brutt, og hun må ta igjen den fastedagen en annen gang (når hun er blitt frisk etter ramadan).^{IV}

Mo'āzāh رضي الله عنها berettet at de troendes mor 'Ā'ishāh رضي الله عنها sa: «Når vi fikk menstruasjonen, ble vi befalt å ta igjen fasten, men ikke tidebønnen.»^V

Grunnen til at det overskytende blir nødvendig å ta igjen, er at mennesket selv har gjort den wājib for seg selv. Det var en supplerende/overskytende handling før man innledet den, men etter at den ble innledet, ble den en wājib-handling. Gud har tilgitt det Han har pålagt mennesket, men ikke det mennesket pålegger seg selv.

Spørsmål nr. 30: Hvis en kvinne får menstruasjon, men så stopper blødningen etter to dager og begynner igjen den sjette dagen, noe som vil si at hun ikke hadde blødninger i tre dager, hva regnes det som?

Alle dagene imellom vil også bli inkludert som menstruasjon fordi blødningen kunne ha kommet tilbake når som helst i løpet av de tre dagene blødningene stoppet.^I

---

^I Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 24.

^{II} نفل (Nafl).

^{III} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 24 (Ad-Dorr-ol-mokhtār og ash-Shāmi).

^{IV} Marāqi al-falāḥ (Taḥṭāwi), s. 292.

^V *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-ol-ḥeyḍ 1:147#763.

Spørsmål nr. 31: Hvordan utføre ghosl på et lik?

Det er bevist gjennom autentiske beretninger at å utføre ghosl på et lik er påbudt for de troende. Regelen er slik at hvis én person gjør det, så har han oppfylt hele det muslimske samfunnets plikt.

Omm 'Aṭīyah رضي الله عنها berettet: «Guds sendebud صلى الله عليه وسلم kom inn til oss da vi utførte ghosl på Hans Hellighets صلى الله عليه وسلم datter (Zeynab رضي الله عنها). Hans Høyhet صلى الله عليه وسلم sa: 'Utfør ghosl på henne tre ganger eller fem ganger eller mer enn det (i odde antall) med vann og jujubærtreets blader, og dryss litt kamfer på henne til slutt. Når dere blir ferdig, så opplys oss.'» I samme beretningen overlevert av Ḥafṣah finner vi ordene: «Begynn å vaske fra høyre side og de kroppsdelene som man begynner med under woḍō'». ^{II}

Ghosl for et lik utføres på følgende måte: ^{III}

- Det første man gjør når man skal utføre ghosl på et lik, er å vaske benkens plate/brett som liket skal ligge på, tre, fem eller syv ganger.
- Etter det bør likets klær/svøpe som det ligger i når sykehuset leverer liket til de pårørende, fjernes.
- Smykker bør fjernes, og det samme gjelder gebiss og annet som sitter løst på kroppen og er mulig å fjerne.
- Det er ikke tillatt å barbere, klippe eller stusse håret/skjegget til den avdøde, og heller ikke kan neglene klippes.
- Liket skal nå ligge under kun et tøyestykke som dekker dets kroppsdel som må dekkes fordi det er forbudt å se vedkommendes private kroppsdel. Mannen skal dekkes fra navlen til knærne. Kvinnen skal dekkes fra over brystet til anklene.
- Liket skal ligge med føttene mot bønnenretningen eller med ansiktet vendt mot bønnenretningen, det som er enklest for de pårørende.

---

^I Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 25 (Ad-Dorr-ol-mokhtār og ash-Shāmi).

^{II} Aṣ-ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ol-janā'iz 1:423#1196.

^{III} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 252–253 (Fatāwa hindiyyah, ad-Dorr-ol-mokhtār, Tanwīr-ol-absār og Fath-ol-qadīr).

- De som skal utføre ghosl på liket, må ha på seg hansker under hele ghosl eller noe annet på hendene, slik at de ikke berører den avdødes private kroppsdeler direkte. Man kan røre resten av kroppen uten hansker, men det er bedre å ha på seg hansker.¹
- Nå skal den avdødes underliv vaskes både foran og bak, slik som man gjør under istinjā' ellers. Man må forsiktig fjerne bleien som er satt på liket av sykehuset – hvis det er gjort –, og etter det helle vann på kjønnsorganet til den avdøde og rense det uten å se under det tøystykket som ligger over den avdødes private kroppsdeler.
- Etter istinjā' skal det utføres helt vanlig woḍō' på den avdøde, men man innleder ikke med hendene til den avdøde, man begynner heller med munnen. Grunnen til det er at den avdøde ikke skal rense seg selv, men bli renset. Det skal ikke helles vann i den avdødes munn, men man skal ta litt vann på hånden og stryke lett på leppene, tannkjøttet, tennene og ganen til den avdøde.
- Etter det skal man væte hånden og bruke en finger i begge neseborene til den avdøde for å rense nesen.
- Så skal man vaske den avdødes ansikt.
- Så skal man vaske den avdødes hender opp til og med albue.
- Etter det skal man stryke med våte hender over hodet og nakken.
- Så skal man vaske føttene opp til og med anklene.
- Nå er woḍō' utført, og ghosl skal påbegynnes. Hvis den avdøde har hår på hodet og har skjegg, så må man vaske hodet og skjegget, helst med såpe og vann, men bare vann er også tilstrekkelig.
- Etter det legges liket på venstre side, slik at dets høyre side kan vaskes først. Vannet som helles over liket, må renne ned til den platen / det brettet liket ligger på.
- Så legges liket på høyre side, slik at dets venstre side vaskes. Vannet som helles over liket, må renne ned til den platen / det brettet liket ligger på.

---

¹ Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 622.

- Etter det settes liket opp med støtte, og dets mage presses mildt en gang. Hvis noe urent kommer ut, er det bare å vaske det bort.
- Etter det heller man vann over hele kroppen; slik blir den obligatoriske delen ved ghosl for et lik utført.
- Hvis man utfører to ghosl til etter dette ved å legge liket på venstre side og begynne med å vaske dets høyre side tre ganger og så vasker dets venstre side tre ganger, og etter det setter liket opp og presser magen på nytt og vasker bort om noe urent kommer ut, har man praktisert sonnah.
- Det er bedre hvis vannet er blandet med jujubærtrees blader de to første gangene, men har man ikke det tilgjengelig, så holder det med vanlig vann og såpe, men vannet bør være lunket.
- Den tredje gangen bør vannet være blandet med kamfer, men har man ikke det, er vanlig vann og såpe tilstrekkelig.
- Etter det skal den avdødes kropp tørkes med et rent håndkle, men det skal fortsatt tas hensyn til det tøystykket som ligger for å dekke likets private kroppsdel. Man kan gjerne bytte det tøystykket hvis det er blitt vått og gjennomiktig, men det må påses at det nye tøystykket legges over det gamle, og så dras det gamle og våte tøystykket forsiktig ut.
- Nå skal man ta litt 'itr'¹ i håret og skjegget til den avdøde, men ikke gre håret.
- Har man kamfer tilgjengelig, så bør man gjerne gni det på pannen, nesen, begge håndflatene, knærne og føttene til den avdøde.

Spørsmål nr. 32: Hva hvis det kommer ut noe urent fra kroppen til den avdøde etter ghosl?

Det er ingen fare i det, selv om den urenheten skulle komme nær kroppen hans eller liksvøpet hans. Skjer dette før man innhyller liket i liksvøpet, bør man bare vaske bort urenheten. Det er viktig å vite at denne urenheten ikke fører til at begravelsebønnen blir ugyldig. Oppstår en slik situasjon etter at liket er innhyllet i liksvøpet, er det

---

¹ عطر – parfyme, velluktende væske.

intet krav at man må fjerne urenheten, da det kan være vanskelig og til tider umulig.^I

Spørsmål nr. 33: Bør man utføre ghosl på et barns lik også?

Ja, og ghosl vil bli utført på samme måte om det så skulle være et barn som kun har beveget seg /pustet én gang etter fødsel og så blitt innhentet av døden.^{II}

Spørsmål nr. 34: Hva med det barnet som er dødfødt?

Hvis det er mulig, bør man utføre ghosl på det også, selv på det fosteret som blir født som ikke fullbåret og levedyktig og mangler kroppsdel.^{III}

Spørsmål nr. 35: Kan man putte stoff av bomull i ørene, nesen eller munnen til den avdøde?

Det er tillatt å gjøre det, men man bør unngå å putte stoff av bomull i analåpningen eller urinrøret,^{IV} med mindre man ikke er nødt til å gjøre det.

Spørsmål nr. 36: Hvis en person drukner, skal man utføre ghosl på vedkommende da også?

Ja, det skal utføres ghosl på vedkommendes lik på vanlig måte.^V

Spørsmål nr. 37: Hvilken regel gjelder for den person som nesten har brent opp helt, og som det er svært vanskelig å røre?

Da bør man bare helle vann over liket uten å røre det.^{VI}

Spørsmål nr. 38: Hvor mye av kroppen må eksistere før det er påbudt å utføre ghosl på den avdøde?

Minimum halvparten av den avdødes kropp og hodet må eksistere.^{VII}

---

^I Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 628.

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 253 (Fatāwa hindiyyah).

^{III} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 253 (Fatāwa hindiyyah).

^{IV} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 254 (Ash-Shāmi).

^V Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 254 (Fatāwa hindiyyah).

^{VI} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 621–622.

^{VII} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 621.

Spørsmål nr. 39: Hva hvis den som utfører ghosl på liket, er i janābah-tilstanden eller menstruerende?

Det er mislikt at en mann/kvinne i janābah-tilstanden utfører ghosl på et lik, og det samme gjelder en menstruerende kvinne eller henne som er i sin førtidagers blødningsperiode etter fødsel. Men å utføre ghosl uten å ha gjort woḍō' blir ikke ansett som mislikt.^I

Spørsmål nr. 40: Hvem bør utføre ghosl på et lik?

Det er foretrukket at de som står den avdøde nærmest, først og fremst familie og slektninger, gjør det. Men utenom det er det tillatt for andre å delta. Hvis man ser noe dårlig ved liket under ghosl, skal man ikke fortelle det videre, men om man ser noe fint, så er det ingen fare å si det videre.^{II} Dårlig kan tolkes som stank, om det renner noe ut fra magen til liket og lignende. Fint kan tolkes som hvis likets ansikt skinner, god lukt og annet.

Spørsmål nr. 41: Kan voksne utføre ghosl på barn av motsatt kjønns lik?

Ja, det er tillatt.^{III}

Spørsmål nr. 42: Hva er liksvøpe^{IV}, og er det obligatorisk?

Liksvøpet er det man er omsvøpt i under begravelsen, en persons siste klær; ifølge den islamske skikken er det tre hvite tøyestykker. Det er kollektivt obligatorisk for muslimer å skaffe et lik liksvøpe. Det vil si at hvis én person gjør det, så er alles plikt blitt oppfylt.^V

Spørsmål nr. 43: Hva er sonnah ved et liksvøpe?

Det er tre tøyestykker som er sonnah for menn: izār (إزار), qamīṣ (قميص) og lifāfah (لفافة). For kvinner er det fem tøyestykker som er sonnah: izār, qamīṣ, lifāfah, khimār (حمار) og lifāfah (for brystet).

---

^I Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 255 (Fatāwa hindiyyah).

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 254–255 (Fatāwa hindiyyah).

^{III} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 255 (Fatāwa hindiyyah).

^{IV} الكفن (al-kafn).

^V Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 255 (Fatāwa hindiyyah).

Spørsmål nr. 44: Hvordan skal tøystykkene være?

Izār skal være fra hodet til føttene, qamīš skal være fra halsen til føttene, og lifāfah skal være fra hodet til føttene. Disse tre tøystykkene skal ha samme lengde for både menn og kvinner. Men de to andre tøystykkene som kvinnene har, skal være på følgende måte: Lifāfah for brystet er fra brystet til knærne, og khimār skal være omtrent 140 centimeter.^I

Spørsmål nr. 45: Er det noen bestemte mål for liksvøpet?

I utgangspunktet skal det være slik at det dekker den avdødes behov. Men det finnes gjennomsnittlige mål:

- izār: 180 cm. lang og 150/180 cm. bred, skal dekke fra hodet til føttene. Gjelder både menn og kvinner
- lifāfah: 225 cm. lang og 150/180 cm. bred, skal dekke fra hodet til føttene. Gjelder både menn og kvinner
- qamīš: 180–250 cm. lang og 90 cm. bred, skal dekke fra halsen til føttene. Gjelder både menn og kvinner
- khimār: 140 cm. lang og 90 cm. bred, skal dekke hodet og øvre delen av brystet. Gjelder kun kvinner
- lifāfah for brystet: 180–250 cm. lang og 90 cm. bred, skal dekke fra brystet til knærne. Gjelder kun kvinner

Spørsmål nr. 46: Hva er forskjellen mellom mannens og kvinnens qamīš?

Mannens qamīš' halsåpning skal være vannrett mot skuldrene, mens kvinnens halsåpning skal være loddrett mot brystet.

Spørsmål nr. 47: Hvordan skal barn innhyles i liksvøpet?

De skal innhyles i liksvøpet på samme måte som voksne, men man kan også innhyle dem i to tøystykker eller i ett tøystykke.^{II}

Spørsmål nr. 48: Hvis et barn er dødfødt, eller om kvinnen mister barnet under svangerskapet, hvordan skal det innhyles i liksvøpet?

Det barnet skal innhyles i ett tøystykke og begravet.^I

---

^I Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 257 (Fatāwa hindiyyah og ash-Shāmi).

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 257 (Ash-Shāmi).

Spørsmål nr. 49: Hvilken farge skal liksvøpet ha?

Liksvøpet skal helst ha hvit farge for både menn og kvinner, men hvis kvinner har et liksvøpe som er farget eller av silke, så er det tillat for dem, men ikke for menn.^{II}

Spørsmål nr. 50: Hvordan skal liksvøpet tas på?

Det gjøres på følgende måte:^{III}

- Først og fremst skal alle tøystykkene av liksvøpet parfymeres med 'itr.
- For mannen skal det gjøres følgende:
  - Først legges lifāfah nederst i kisten^{IV}, med begge sidene hengende ut av kisten.
  - Så legges izār på lifāfah med begge sidene hengende ut av kisten.
  - Så legges qamīs' underside i kisten, med oversiden hengende ut ved hodet, og etter det flyttes liket over inn i kisten. Så tres qamīs på liket, og oversiden legges over liket, slik at likets private kroppsdel er dekket. Nå kan det som dekket likets private kroppsdel før, dras ut fra under qamīs. Den avdødes kropp og ansikt legges lent mot høyre side i kisten.^V
  - Har man kamfer tilgjengelig, så bør man gni det på pannen, nesene, begge håndflatene, knærne og føttene til den avdøde.
  - Så dras izārs venstre del over liket og høyre del over venstre.
  - Etter det dras lifāfahs venstre del over liket og så høyre del over venstre. Slik skal begge høyresidene være over venstresidene.

---

^I Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 258 (Ad-Dorr-ol-mokhtār og ash-Shāmi).

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 258 (Fatāwa hindiyyah).

^{III} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 258–259 (Fatāwa hindiyyah og ash-Shāmi).

^{IV} Det må nødvendigvis ikke være en kiste man benytter som bunn, dette kan gjøres på benkplaten/benkbrettet der liket har blitt vasket, men da bør det sørges for at det blir gjort ordentlig tørt rundt og under liket.

^V Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 657.

- Hvis det er fare for at liksvøpet kan åpne seg, knyter man tøystrimler av samme tøy som liksvøpet rundt det – den første over hodet og den andre på midjen, over navlen, og den tredje under føttene. Men dette er det behov for når liket skal begraves uten kiste, og tøystrimlene må åpnes etter at liket legges i graven.
- For kvinnene skal det gjøres følgende:
  - Først legges lifāfah for brystet nederst i kisten og så lifāfah med begge sidene hengende ut av kisten.
  - Så legges izār på lifāfah med begge sidene hengende ut av kisten.
  - Så legges qamīs' underside i kisten (la oversiden henge ut), og deretter flyttes liket over i kisten. Så tres qamīs på liket, og oversiden legges over liket, slik at likets private kroppsdeler blir dekket. Nå kan det som dekket likets private kroppsdeler før, dras ut fra under qamīs. Den avdødes kropp og ansikt legges lent mot høyre side i kisten.
  - Har man kamfer tilgjengelig, så bør man gni det på pannen, nesen, begge håndflatene, knærne og føttene til den avdøde.
  - Så gjøres det to fletter av håret hennes, som legges på brystet hennes over qamīs.
  - Så dras khimār over fjeset hennes som en niqāb^I,^{II} slik at den er over hårflettene og under izār.
  - Så dras izārs venstre del over liket og så høyre del over venstre.
  - Etter det dras lifāfahs venstre del over liket og så høyre del over venstre. Slik skal begge høyre sidene være over de venstre sidene.
  - Så innhylles hun i lifāfah for brystet som er fra brystet og ned til knærne på samme måte som de andre tøystykkene.
  - Hvis det er fare for at liksvøpet kan åpne seg, knyter man tøystrimler av samme tøy som liksvøpet rundt det,

---

^I نقاب – ansiktsslør.

^{II} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 634.

Håndbok i renhet

den første over hodet og den andre på midjen, over navlen, og den tredje under føttene. Men dette er det behov for når liket skal begraves uten kiste, og tøystrimlene må åpnes etter at liket legges i graven.

Del 5

التَّيْمَمُ – Den rituelle renselsen med ren jord (at-tayammom)

Spørsmål nr. 1: Hva er tayammom, og er det nevnt i Koranen?

Den etymologiske betydningen av ordet tayammom er «å ha til hensikt å gjøre noe eller å bestemme seg for å gjøre noe». Ifølge den islamske terminologien betyr ordet «å gni ren jord på ansiktet og hendene opp til og med albue». Det vil si at man gnir hånden med rent jord og så stryker det på ansiktet og hendene opp til albue. Loven tillater og befaler tayammom først når man ikke har mulighet til å få tak i vann for tidebønnen eller annet som krever woḍō' eller ghoṣl.

Koranen sier:

﴿وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِّنْكُم مِّنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ﴾

«Om noen av dere kommer tilbake fra avtreddet eller etter seksuell samleie med kvinner, men ikke finner vann, så kan dere utføre tayammom (renselse) med ren jord, som er å stryke den over ansiktet og hendene.»^I

Spørsmål nr. 2: Hva er kravene for tayammom?

Følgende ting er tayammoms krav:^{II}

- Man må være muslim.
- Man må ha som intensjon at man skal rense seg. Man trenger ikke å si det med tungen, det holder å ha det i hjertet.

---

^I Koranen 5:6.

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 37 (Ad-Dorr-ol-mokhtār og ash-Shāmi).

- Man må stryke med håndens tre eller fire fingre over ansiktet og hendene, slik at ingen del av ansiktet blir latt utenfor.
- Man må bruke ren jord eller noe som ligner den, fordi man ikke kan rense seg ved noe urent, men man kan be over jord eller sand som er uren og tørr.
- Man har ikke vann innenfor en rekkevidde av 1,61 kilometer – det gjelder både den reisende og ikke reisende –, eller man har vann, men har en gyldig grunn til ikke å kunne bruke det, som sykdom eller fare.

Den som går med armbånd eller ring, kan ta dem av eller flytte på dem og stryke hånden over hele kroppsdelen. Den kvinnen som går med gullarmbånd, men anser det som vanskelig å ta dem av, kan flytte på dem og stryke hånden sin over den kroppsdelen.^I

Niyah^{II} er et av kravene til tayammom. Grunnen til det er at woḍō' blir utført med vann, og vann er i seg selv en rensende ting, noe jord ikke er. Derfor er det nødvendig å ha en intensjon ved renselse med jord og ikke med vann.

Spørsmål nr. 3: Hva er den anbefalte måten å utføre tayammom på?

Det er å spre begge hendenes fingre og slå det på ren jord eller noe som ligner, og etter det fjerne hendene sine fra det. Hvis man har fått for mye støv på hendene eller klumpete jord, bør man blåse/riste det av litt og etter det stryke det over hele ansiktet sitt. Deretter gjør man det samme igjen ved å spre fingrene sine og slå på jord eller noe som ligner, og så stryke den rene jorden over begge hendene fra neglene opp til og med albue.

Spørsmål nr. 4: Hva er obligatorisk under tayammom?

To ting er obligatorisk under tayammom:^{III}

- masaḥ
- å slå hendene to ganger på den rene jorden

---

^I Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 194.

^{II} نية – intensjon.

^{III} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 195.

Spørsmål nr. 5: Hva er sonnah under tayammom?

Følgende ting er sonnah under tayammom:^I

- å si «i Guds navn»^{II}
- å slå begge hendenes håndflater på den rene jorden; når man gjør det, bør fingrene være godt spredd fra hverandre
- å legge håndflatene på den rene jorden og dra dem framover
- å flytte håndflatene ved å trekke dem tilbake
- å blåse/riste jorden litt fra hendene
- å utføre tayammom i denne rekkefølgen: først ansiktet, så høyre hånd opp til og med albuen og så venstre hånd opp til og med albuen
- å rense mellom fingrene og skjegget
- å snu/flytte på ringen
- å begynne fra høyre side
- å utføre tayammom sammenhengende, slik at hvis dette skulle ha vært vann, så kunne ikke den ene kroppsdelen ha blitt tørr før man fortsetter med neste
- å pusse tennene hvis det er mulig

Spørsmål nr. 6: Må man rense hele skjegget under tayammom?

Kun den delen av skjegget som sitter fast til ansiktet, skal renses og ikke den som henger. Det vil si røttene til skjegget.^{III}

Spørsmål nr. 7: Hva med den som er i en tilstand av janābah?

Man trenger ikke å utføre tayammom som woḍō' først og så som ghoṣl.

Sa'īd bin Abd-or-Raḥmān bin Abzā رضي الله عنه berettet etter sin far, han sa: «En mann kom til 'Omar bin al-Khaṭṭāb og sa: 'Jeg er i urenhetsstilstanden (janabāh) og finner ikke vann.' 'Ammār bin Yāsir sa til 'Omar bin al-Khaṭṭāb: 'Husker du ikke da vi var på reise og vi ble i urenhetsstilstanden og du valgte å ikke be, mens jeg rullet på jorden og ba og så fortalte det til profeten صلى الله عليه وسلم, og profeten

---

^I Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 196.

^{II} بِسْمِ اللّٰهِ (bismillāh).

^{III} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 194.

صلى الله عليه وسلم sa: «Dette hadde vært mer enn nok for deg!» (Etter å ha sagt det) slo Hans Nåde صلى الله عليه وسلم sine håndflater på jorden og blåste på dem og strøk dem så over ansiktet sitt og begge hendene.¹

Den personen som ikke kan utføre tayammom på grunn av et handikapp eller en sykdom, kan en annen person utføre tayammom for, men intensjonen skal vedkommende ha selv.

Spørsmål nr. 8: Hva kan brukes for å utføre tayammom?

Alt som ligner jord, kan bli brukt, slik som sand, stein, kalk, støv, rubin, smaragd.

Ting som kan kastes i ilden og ikke brenner opp til aske eller smelter, kan man utføre tayammom med.

Spørsmål nr. 9: Når er tayammom tillatt?

Under følgende omstendigheter er tayammom tillatt:

- Hvis man har en sykdom som forverrer seg hvis man utfører woḍō' eller ghoṣl, eller om vann fører til at sykdommen blir langvarig.
- Hvis man ikke har tilgang til vann eller ikke har mulighet/makt til å bruke det.
- Hvis man er sikker på at man ikke vil finne vann på 1,61 kilometer fra alle fire retningene.
- Hvis vannet er under en fiendes kontroll og det kan være livsfarlig å be om vannet eller man kan bli vanæret.
- Hvis noe livsfarlig finnes på veien til vannet, eller hvis noe livsfarlig sitter ved vannet.
- Hvis man frykter at man ikke vil rekke 'īd-bønnen hvis man utfører woḍō' eller ghoṣl.
- Hvis man frykter at man ikke vil rekke begravelsebønnen. Denne regelen gjelder for den som ikke er sønnen, faren eller broren til den avdøde.

Spørsmål nr. 10: Hva bryter tayammom-renselsen?

Det som bryter woḍō' og gjør at ghoṣl blir obligatorisk, bryter også tayammom-renselsen. I det øyeblikket man finner vann og kan bruke

---

¹ *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Bokhāri: kitāb-ot-tayammom 1:236#328.

det, vil tayammom-renselsen bli brutt, eller hvis man var syk og sykdommen som var unnskyldningen for at man kunne utføre tayammom, forsvinner.

Spørsmål nr. 11: Er bønnen gyldig med tayammom hvis man ikke har lett etter vann først?

Tayammom er tillatt når man er sikker på at det ikke finnes vann i området; grensen er 1,61 kilometer fra alle fire retninger. Hvis man velger å be uten å lete etter vann, men finner vann innenfor 1,61 kilometers rekkevidde etter å ha bedt, blir det nødvendig å gjenta den tidebønnen fordi det var obligatorisk å lete etter vannet først.

Spørsmål nr. 12: Hvis vannet finnes innenfor 1,61 kilometers grense, men tidebønnens tid er i ferd med å renne ut, bør man gå til vannet og utføre woḍō' eller bare utføre tayammom?

Det er obligatorisk å lete etter vannet helt til tiden nesten er ferdig, når det gjelder den pålagte tidebønnen. Hvis man er sikker på at vannet er innenfor 1,61 kilometers rekkevidde, bør man komme seg til vannet og utføre woḍō' og så be etter det, da det ikke har noe å si om tiden er knapp, eller om tiden for tidebønnen vil renne ut. Hvis vannet finnes innenfor 1,61 kilometers rekkevidde, er det ikke tillatt å utføre tayammom selv om man frykter at tiden vil renne ut. Men hvis man frykter at 'īd-bønnen vil gå tapt, er det tillatt å utføre tayammom selv om man er sikker på at vannet finnes innenfor 1,61 kilometers rekkevidde, det samme gjelder begravelsebønnen, men ikke for den avdødes bror, sønn eller far. Dette unntaket er begrunnet med at begge disse bønnene ikke kan tas igjen.

Spørsmål nr. 13: Hvilken regel gjelder hvis vann blir tilgjengelig under tidebønnen?

Det er ikke bare obligatorisk å lete etter vann, men også be om vann fra folk i området hvis man vet at de vil gi om man ber om vann fra dem. Men hvis vann blir tilgjengelig under tidebønnen, må man avbryte tidebønnen og utføre woḍō' og innlede tidebønnen på nytt.

Spørsmål nr. 14: Hvilken regel gjelder hvis man får vann etter at tidebønnen er bedt?

Hvis man lette etter vann før tidebønnen og det ikke fantes og folket ga heller ikke vann, men man etter tidebønnen får det, da er det ikke nødvendig å gjenta tidebønnen. For kravet er å lete etter vann før tidebønnen.

Spørsmål nr. 15: Hvis en person utfører tayammom for å besøke gravlunden eller for å begrave noen eller for å rope ut bønnenropet^I eller noen annen form for tilbedelse som ikke er pålagt, kan han be tidebønnen med den samme tayammom?

Nei, han kan ikke be tidebønnen med den tayammom, fordi det er et krav for tayammom at man utfører den for å praktisere en slik tilbedelse som ikke er tillatt uten renselse. Alle handlingene nevnt i spørsmålet kan utføres uten renselse.^{II}

Spørsmål nr. 16: Hvis en person utfører tayammom for begravelsebønn eller en sajdah^{III} som er krevd under koranresitasjon, kan han da be tidebønnen med den tayammom?

Ja, det er mulig for ham å gjøre det fordi begge disse formene for tilbedelse krever renselse og ikke kan utføres utenom.^{IV}

Spørsmål nr. 17: Kan en person be flere tidebønner med en tayammom?

Ja, det er tillatt. Regelen blir vurdert på samme måte som woḍō's, slik som det er tillatt å be flere tidebønner med én woḍō'. På samme måte er det tillatt med én og samme tayammom.^V

---

^I اذان (aẓān).

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 39 (Fatāwa hindiyyah).

^{III} سجدة – Å falle på kne for Gud. Dette er en knelende stilling, begge håndflatene, pannen, nesen, knærne og tærne er nær bakken, et forvissende tegn på underkastelse.

^{IV} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 39 (Ad-Dorr-ol-mokhtār og ash-Shāmi).

^V Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 41 (Ad-Dorr-ol-mokhtār og Tanwīr-ol-abṣār).

Spørsmål nr. 18: Kan en person utføre tayammom på en annen person som er syk eller funksjonshemmet?

Det er tillatt for ham å gjøre det. Men den som ikke kan utføre tayammom, har ansvar for intensjonen, mens det å hjelpe til med resten er den andre personens ansvar. Han som skal utføre tayammom, bør spre begge hendenes fingre og slå hendene på ren jord og etter det fjerne hendene sine fra jorden, og hvis han har fått for mye støv på hendene eller klumpete jord, bør han blåse/riste støvet/klumpene av litt og etter det stryke hendene over hele ansiktet til den personen han hjelper med tayammom. Deretter skal han gjøre det samme igjen ved å spre fingrene sine og slå på ren jord, så stryke den rene jorden over begge hendene til den han hjelper, fra neglene opp til og med albuene. Det gjør han ved å bruke sin høyre hånd på hans høyre hånd og sin venstre hånd på hans venstre hånd.^I

Spørsmål nr. 19: Kan flere personer utføre tayammom med samme jord?

Ja, det kan de. For jord og annet som man kan utføre tayammom med, kommer ikke under samme regel som brukt vann.^{II}

---

^I Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 41–42 (Ad-Dorr-ol-mokhtār og ash-Shāmi).

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 43 (Ad-Dorr-ol-mokhtār).

Del 6

Å stryke med våte hender over lærsokker

Spørsmål nr. 1: Hva er masaḥ^I?

Masaḥ betyr egentlig «å røre noe eller stryke hånden over noe», men ifølge den islamske terminologien betyr det «å stryke med våte hender over en kroppsdelt eller lærsokkene sine».

Spørsmål nr. 2: Hva er masaḥs varighet?

For en person som er i sin by, varer masaḥ i en dag og en natt. Det vil si at han kan gjenta masaḥ flere ganger hvis han utfører woḍō' flere ganger i løpet av den tidsperioden. En reisendes masaḥ varer i tre dager og tre netter med samme vilkår som for den ikke-reisende – han kan gjenta det flere ganger i løpet av denne tiden.^{II}

Shorayḥ bin Hāni' رضي الله عنه berettet: «Jeg gikk til 'Ā'ishah for å spørre henne om masaḥ over lærsokker. Hun sa: 'Kom deg av gårde til 'Ali ibn Abi Ṭālīb og spør ham fordi han pleide å reise sammen med Guds sendebud صلى الله عليه وسلم.' Så vi spurte ham, og han svarte: 'Guds sendebud صلى الله عليه وسلم fastsatte tre dager og tre netter for den reisende og en dag og en natt for den ikke-reisende.'»^{III}

Spørsmål nr. 3: Hva bryter masaḥ?

Følgende ting bryter masaḥ:^{IV}

- det som bryter woḍō', eller det som gjør at ghoṣl blir obligatorisk, slik som menstruasjonen, janābah-tilstanden
- når masaḥs varighet løper ut
- hvis man tar av den ene lærsokken
- hvis mer enn halvparten av foten blir våt ved at vann trenger gjennom lærsokken

---

^I مسح (masaḥ).

^{II} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 173.

^{III} *Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim: kitāb-oṭ-ṭahārah 1:122#639.

^{IV} Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 175–176.

Spørsmål nr. 4: Hvis man har hennapulver/hårfarge smurt på hodet eller hodeplagg, kan man da utføre masaḥ på hodet?

Masaḥ kan ikke utføres hvis man har hennapulver/hårfarge smurt på hodet. Men hvis det kun er farge av henna eller hårfarge, så kan man utføre masaḥ. Masaḥ skal utføres på hodets hår, og hvis man ikke har hår, så er det på hodets hud. Den som har hodeplagg på seg, kan flytte litt på hodeplagget og utføre masaḥ med håndflatene sine og tre fingre av begge hendene og samtidig holde igjen hodeplagget med tomlene.

Spørsmål nr. 5: Hvordan utfører man masaḥ hvis man har på bandasje eller plaster?

Det er tillatt å gjøre masaḥ over bandasjen eller plasteret hvis man frykter ytterligere skade.

‘Ali ibn Abi Tālib رضي الله عنه berettet: «Jeg brakk håndleddet mitt og spurte profeten صلى الله عليه وسلم om det. Hans Nåde صلى الله عليه وسلم befalte meg å utføre masaḥ over bandasjen.»^I

Spørsmål nr. 6: Hvilken regel gjelder hvis en bandasje eller et plaster fører til at den friske kroppsdelen blir skjult sammen med den skadde?

Er man redd for at det vil skade såret, kan man utføre masaḥ over bandasjen/plasteret selv om det dekker noe av en frisk kroppsdelen også.^{II}

Spørsmål nr. 7: Hvis man utfører masaḥ over en bandasje eller et plaster, men så faller det av eller må skiftes omgående, må man utføre masaḥ på nytt, eller gjelder den forrige?

Det er bedre for ham å utføre masaḥ på nytt.^{III}

Spørsmål nr. 8: Hvor mye av bandasjen/plasteret må man utføre masaḥ over?

Man må utføre masaḥ over minimum halvparten eller mer, hvis ikke vil ikke masaḥ være gyldig.^{IV}

---

^I *As-sonan (Ibno Mājah): kitāb-oṭ-ṭahārah wa sonaniha 1:134#657.

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 50 (Fatāwa hindiyyah).

^{III} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 51 (Fatāwa hindiyyah).

^{IV} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 51 (Fatāwa hindiyyah og Tanwīr-ol-abṣār).

Spørsmål nr. 9: Hva er befalingen om å utføre masaḥ over lærsokkene?

Det er tillatt å utføre masaḥ over lærsokkene. Både den reisende og den ikke-reisende kan gjøre dette.

Det blir påbudt å utføre masaḥ på lærsokkene under woḍō' når tiden for tidebønnen holder på å renne ut og det er slik at tiden for tidebønnen renner ut hvis man vasker føttene. Har man for lite vann til å kunne vaske føttene, er det også påbudt å utføre masaḥ på lærsokkene. Utenom dette er det tillatt å utføre masaḥ på lærsokkene, men det er bedre å vaske føttene som man ellers gjør under woḍō'.

Spørsmål nr. 10: Hva er reglene for å utføre masaḥ over sokker?

Disse tre kravene må være oppfylt for at man skal kunne utføre masaḥ over sokker:^I

- Vannet må ikke trenge gjennom sokken til føttene.
- Sokken må ikke være knyttet med lisser på foten.
- Sokken kan ikke være så tynn/gjennomsiktig at man ser foten gjennom den eller bandasje/plaster hvis man har det på foten.

Spørsmål nr. 11: Hva er kravene for å kunne utføre masaḥ over lærsokker?

Kravene er som følger:^{II}

- Lærsokkene må være slike som dekker anklene.
- De må være tettsittende, slik at man kan gå fritt med dem.
- De må være av skinn, eller i det minste må sålen være av skinn og resten være av noe annet tykt stoff.
- Man må ha tatt lærsokkene på etter å ha utført woḍō'. Det vil si at hvis man tar på lærsokkene før man har utført woḍō', må man ta dem av og vaske føttene som ellers. Men etter at man har vasket føttene, gjelder reglen for masaḥ over dem.
- Man må ikke være i urenhetsstanden (janābah) før eller etter at man har tatt på seg lærsokkene.

---

^I Kitāb-ol-fiqh 'ala-l-mazāhib-il-arb'ah, bind nr. 1, s. 124.

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 47–48 (Fatāwa hindiyyah).

- Man må være innenfor den fastsatte varigheten for den reisende og ikke-reisende.
- Lærsokkene må ikke være revnet mer enn tre tær, og hvis en av dem er revnet på flere steder, må man prøve å sammenligne om det er revnet mer eller mindre enn tre tær. Mer enn tre tær vil føre til at det ikke vil være lov å utføre masaḥ over dem.

Spørsmål nr. 12: Hvordan utfører man masaḥ?

Man utfører masaḥ over høyre fot med høyre hånds tre fingre og over venstre fot med venstre hånds tre fingre. Det er sonnah å spre fingrene når man utfører masaḥ. Man stryker fingrene fra foten opp til leggen. Fingrene må være våte, og man kan ikke bruke kun én finger ved å stryke den over kun ett sted. Men det er tillatt å bruke én finger ved å la den erstatte de andre fingrene også, det vil si at fingren må stryke tre ganger over foten på tre forskjellige steder.^I

Spørsmål nr. 13: Hvilken ting kan man ikke utføre masaḥ over?

Man kan ikke utføre masaḥ over hansker, lue, skjerf, turban og skaut.

Spørsmål nr. 14: Hvis en persons halve fot eller en del av den kommer ut av lærsokken eller blir synlig, kan han vaske bare den ene foten og utføre masaḥ over den andre?

Nei, han må vaske begge føttene fordi masaḥ gjelder for begge føttene sammen.^{II}

Spørsmål nr. 15: Kan en annen person utføre masaḥ på en annens lærsokker?

Det er tillatt (ved gyldig grunn), men intensjonen må tilhøre personen som har på seg lærsokkene.^{III}

---

^I Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 48 (Fatāwa hindiyyah).

^{II} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 48 (Ad-Dorr-ol-mokhtār).

^{III} Kitāb-oṣ-ṣalāh (Maulana R. Mohammad), s. 51 (Fatāwa hindiyyah).

Ordliste

Al-makrōh at-taḥrīmi (المكروه التحريمي): Det sterkt frarådde (nærmest forbudt).

Al-makrōh at-tanzīhi (المكروه التنزيهي): Det frarådde/mislikte.

Do‘ā’ (دعاء): Skuddbønn.

Farḍ (فرض): Obligatorisk.

Farḍ-ol-‘ayn (فرض العين): Personlig obligatorisk.

Farḍ-ol-kifā’ī/Farḍ-ol-kifāyah (فرض الكفاية/فرض الكفائي): Kollektivt obligatorisk.

Ghayr mo‘akkadah (غير مؤكدة): Ikke vektlagt.

Ghosl (غسل): Muslimsk rituell renselse ved bad.

Ḥarām (حرام): Forbudt.

Ḥeyd (حيض): Menstruasjonen.

‘Īd (عيد): Muslimsk høytid.

Isā‘ah (إساءة): Det avskydde.

Istinjā’ (استنجاء): Å fjerne urenheter fra sine kjønnsdeler etter toalettbesøk eller seksuell omgang.

Janābah (جنابة): Urenhetstilstand som man kommer i etter seksuell omgang/utløsning.

Jonob (جنب): Den som er i urenhetstilstanden janābah.

Kafn (كفن): Liksvøpe.

Manī (مني): Det tykke og ejakulerende sekretet/utslippet som kommer ut fra kjønnsorganet med trykk og er tydelig.

Masaḥ (مسح): Å stryke med våte hender over en kroppsdel eller lærsokkene sine.

Mazī (مذي): Det tynne sekretet/utslippet som kommer ut fra kjønnsorganet ved opphisselse.

Mo'akkadah (مؤكدة): Vektlagt eller emfatisk.

Mostahab (مستحب): Foretrukket, likt, elsket.

Nafl (نفل): Overskytende/supplerende (handling, bønn).

Najāsah (نجاسة): Urenhet.

Nifās (نفاس): Førte dagers blødning etter fødsel.

Niyyah (نية): Intensjon.

Qiblah (قبلة): Bønneretning.

Sajdah (سجدة): Å falle på kne med ansiktet ned for Gud. Dette er en knelende stilling, begge håndflatene, pannen, nesene, knærne og tærne er nær bakken, et forvissende tegn på underkastelse.

Shahādah (شهادة): Å bevitne eller bekjenne, trosbekjennelsen.

Sonnah (سنة): Profeten Mohammads صلى الله عليه وسلم praksis, livsførsel og tradisjon.

Ṭahārah (طهارة): Renhet.

Wadī (ودي): Det sekretet/utslippet som kommer ut fra kjønnsorganet etter urinen, blir også tolket som mørk urin.

Wājib (واجب): Nødvendig.

Woḍō' (وضوء): Muslimske rituelle renselse.

Litteraturliste

Primærkilde

Ṭahārat aur namāz.

Shaykh-ul-islam Muhammad Tahir-ul-Qadri.

FMRI: Faridah Sajjad, Misbah Kabir og dr. Ali Akbar al-Azhari.

Shaykh Mohammad Ilyas Azami, hafiz Farhan og mofti Abd-ol-Qayyom Khan.

Lahore, Pakistan: Minhaj-ul-Quran Publications, 2008.

Gud den Allmektige, den aller mest Høytstående.

1. Den hellige Koranen.

ʿAbd-or-Raḥmān al-Jazīri.

2. Kitāb-ol-fiqh ʿala-l-mazāhib-il-arbʿah.

Lahore, Pakistan: Maktabah jadīd Press, 2000.

Abo Dāwōd, Soleyman bin Ashʿath.

3. As-sonan.

Beirut, Libanon: Dār-ol-fikr, 1994.

Beyhaqi, Aḥmad bin Ḥoseyn.

4. As-sonan-ol-kobra.

Mekka, Saudi-Arabia: Dār-ol-bāz, 1994.

Bokhāri, Moḥammad bin Ismaʿīl.

5. Aṣ-ṣaḥīḥ.

Beirut, Libanon: Dār ibno Kathīr, al-Yamāmah, 1987.

*New Delhi, India: Farid book depot (pvt.) Ltd., 1981.

Ibno Abi Sheybah, ʿAbdollāh bin Moḥammad.

6. Al-moṣannaf.

Riyadh, Saudi-Arabia: Maktabat-or-roshd, 1988.

Ibno Mājah, Moḥammad bin Yazīd.

7. As-sonan.

Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-ʿilmiyyah, 1998.

*Lahore, Pakistan: Maktabat-ol-ʿilm, 2004.

Ma'lof, Louis.

8. Al-monjid.

Lahore, Pakistan: Khazinah 'ilm & adab, 1996.

Maulana R. Mohammad.

9. Kitāb-oṣ-ṣalāh.

Lahore, Pakistan: Maktabah Raḥmāniyyah, 2003.

Nasāi, Aḥmad bin Sho'ayb.

10. As-sonan.

Beirut, Libanon: Dār-ol-kotob-il-'ilmiyyah, 1995.

Nawawi, Yaḥyā bin Sharaf.

11. Sharaḥ ṣaḥīḥ al-Moslim.

Beirut, Libanon: Dār iḥyā-it-torāth-il-'arabi, 1972.

Qosheyri, Moslim bin Ḥajjāj.

12. Aṣ-ṣaḥīḥ al-Moslim.

Beirut, Libanon: Dār iḥyā-it-torāth-il-'arabi.

*Lahore, Pakistan: Maktabah Raḥmāniyyah, 2001.

Ṭaḥṭāwi, Aḥmad bin Moḥammad.

13. Marāqi al-falāḥ.

Egypt: Matba'ah Moṣṭafa al-Bābi al-Ḥalabi, 1937.

Tirmizi, Moḥammad bin 'Īsa.

14. Al-jāmi'-oṣ-ṣaḥīḥ.

Beirut, Libanon: Dār-ol-gharb-il-islāmi, 1998.

